

Europeiska gemenskapernas officiella tidning

ISSN 1024-3054

L 66

fyrtiotredje årgången

14 mars 2000

Svensk utgåva

Lagstiftning

Innehållsförteckning

I Rättsakter vilkas publicering är obligatorisk

.....

II Rättsakter vilkas publicering inte är obligatorisk

Kommissionen

2000/199/EG:

- ★ **Kommissionens beslut av den 17 mars 1999 om det statliga stöd som Grekland har genomfört till förmån för Allmänna Cementbolaget Herakles⁽¹⁾ [delgivet med nr K(1999) 716]** 1

2000/200/EG:

- ★ **Kommissionens beslut av den 25 november 1999 om Portugals stödordning för skuldsanering av företag inom sektorn för intensiv boskapsskötsel och för främjande av svinuppfödning [delgivet med nr K(1999) 4861]** 20

2000/201/EG:

- ★ **Kommissionens beslut av den 9 februari 2000 om upprättande av förteckningen över de områden som omfattas av strukturfondernas mål 2 i Tyskland för perioden 2000–2006 [delgivet med nr K(2000) 310]** 29

II

(Rättsakter vilkas publicering inte är obligatorisk)

KOMMISSIONEN

KOMMISSIONENS BESLUT

av den 17 mars 1999

om det statliga stöd som Grekland har genomfört till förmån för Allmänna Cementbolaget Herakles

[delgivet med nr K(1999) 716]

(Endast den grekiska texten är giltig)

(Text av betydelse för EES)

(2000/199/EG)

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION HAR FATTAT
DETTA BESLUT

II

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 93.2 första stycket i detta,

Twistens bakgrund

efter att i enlighet med nämnda artiklar⁽¹⁾ ha gett berörda parter tillfälle att yttra sig, och

av följande skäl:

I

Beslutet om Herakles och dess upphävande

- (1) Den 6 juli 1995 upphävde förstainstansrätten⁽²⁾ kommissionens beslut om att godkänna det stöd som Grekland hade genomfört till förmån för Allmänna Cementbolaget Herakles (nedan kallat Herakles), ett grekiskt cementtillverkande företag, och som kommissionen genom en skrivelse av den 1 augusti 1991⁽³⁾ hade meddelat de grekiska myndigheterna.

- (2) År 1983 vidtog de grekiska myndigheterna vissa strukturella åtgärder för att komma tillrätta med allvarliga störningar i den grekiska ekonomin. En av dessa åtgärder var att den 5 augusti 1983 anta lag 1386/83 om en myndighet för den finansiella rekonstruktionen av företag (nedan kallad lag 1386/83). Genom denna lag upprättades ett organ kallat Organismos ikonomikis Anasigkrotisis Epiochiriseon (organet för ekonomisk rekonstruktion av företag, nedan kallat OAE). Syftet med OAE var att bidra till den ekonomiska och sociala utvecklingen av landet genom finansiell sanering av företag, import och tillämpning av utländsk teknik, utvecklande av nationell teknik, samt upprättandet och driften av förstatligade eller blandägda företag. Särskilt fick OAE befogenhet att själv administrera och driva företag, teckna aktier och bevilja lån. Genom lag 1386/83 tilläts även nyemissioner för att täcka de berörda företagens förluster.
- (3) Genom ministerdekret av den 7 augusti 1986 tillämpade den grekiska regeringen lag 1386/83 på bolaget Herakles, vars resultaträkning sedan 1983 hade uppvisat ett avsevärt underskott. Regeringen ställde bolaget under statlig förvaltning och omvandlade de skulder det ådragit sig hos grekiska kreditinstitutioner till ett kapitaltillskott, uppgående till 27 755 miljoner grekiska drakmer (cirka 86 miljoner euro).

⁽¹⁾ EGT C 84, 21.3.1996, s. 3.

⁽²⁾ De förenade målen T-447/93, T-448/93 och T-449/93, AITEC mot kommissionen, REG 1995, s. II-1971.

⁽³⁾ EGT C 1, 4.1.1992, s. 4.

- (4) De grekiska myndigheterna anmälde inte till kommissionen lag 1386/83 innan den trädde i kraft. Det förefaller heller inte som om den grekiska regeringen i förväg underättat kommissionen om sin avsikt att i augusti 1986 tillämpa lag 1386/83 på Herakles. Sedan stödet beviljats fick kommissionen dock kännedom om detta genom konkurrenterna till Herakles. Därför begärde kommissionen, genom ett telex av den 18 september 1986, att den grekiska regeringen inom sju dagar skulle inkomma med upplysningar i denna fråga och till kommissionen anmäla eventuell tillämpning av lag 1386/83. Som svar på denna begäran skickade den grekiska regeringen utförlig information i en skrivelse av den 10 oktober 1986, i vilken den i synnerhet underströk att omvandlingen av Herakles skulder till aktier inte utgjorde ett stöd i den mening som avses i artiklarna 92 och 93 i fördraget.
- (5) Kommissionen inledde därefter den 29 oktober 1986 det förfarande mot lag 1386/83 som den 7 oktober 1987 utmynnade i kommissionens beslut 88/167/EEG⁽⁴⁾ om att genomförandet av lag 1386/83 var förenligt med artikel 92.3 b i fördraget, med motiveringen att lagens ändamål var att avhjälpa en allvarlig störning i en medlemsstats ekonomi.
- (6) Verkställandet av lagen underkastades emellertid ett antal villkor, bland annat att den grekiska regeringen ålades att anmäla fall av tillämpning som överskred vissa tröskelvärden.
- (7) I beslutets skäl konstaterade kommissionen att lagen och OAE:s verksamhet uppfyllde villkoren för tillämpning av artikel 92.3 b andra ledet i fördraget, särskilt med hänsyn till protokoll nr 7 till Helleniska republikens anslutningsfördrag och anpassningarna av fördrag, om den ekonomiska och industriella utvecklingen i Grekland (nedan kallat protokoll nr 7). I detta protokoll stadgas att "vid tillämpning av artiklarna 92 och 93 i fördraget kommer det att bli nödvändigt att ta hänsyn till målen med ekonomisk expansion och höjningen av befolkningens levnadsstandard".
- (8) Den grekiska regeringen underättades om detta beslut genom en skrivelse från kommissionen av den 17 november 1987. Som svar på denna skrivelse gav regeringen i en skrivelse av den 3 december 1987 ytterligare, mer utförliga uppgifter om Herakles, samtidigt som den upprepade sin åsikt att den omtvistade åtgärden inte kunde betecknas som statligt stöd.
- (9) Den 8 december 1987 inkom cementföretaget Titan (nedan kallat Titan), en grekisk konkurrent till Herakles, med ett klagomål till kommissionen rörande det beviljade stödet till Herakles.
- (10) Genom en skrivelse av den 15 februari 1988 meddelade kommissionen den grekiska regeringen sitt beslut att, med anledning av det stöd som beviljats Herakles, inleda ett förfarande i enlighet med artikel 93.2 i fördraget. På grund av att den grekiska cementexporten till andra medlemsstater ökat (särskilt från Herakles), konstaterade kommissionen att stödet i fråga kunde snedvrider konkurrensen och påverka handeln inom gemenskapen i den mening som avses i artikel 92.1 i fördraget, då Herakles samtidigt som företaget drogs med förluster från och med 1983 deltagit i handeln mellan medlemsstaterna. Kommissionen påminde om att det enda undantaget som kunde komma i fråga för det aktuella stödet var det som föreskrivs i artikel 92.3 b i fördraget, men att tillämpningen av denna artikel var underkastad vissa villkor, som inte uppfylldes i Herakles fall.
- (11) Den 9 mars 1988 skickade Titan ytterligare synpunkter till kommissionen angående stödet som beviljats Herakles.
- (12) I samband med sitt beslut att inleda förfarandet i enlighet med artikel 93.2 i fördraget uppmanade kommissionen, genom ett meddelande⁽⁵⁾, andra berörda parter än medlemsstaterna att inom en månad inkomma med eventuella yttranden angående stödet som beviljats Herakles.
- (13) Efter detta meddelande gjorde flera av Herakles konkurrenter gällande att gemenskapens cementmarknad allvarligt hade störts av de grekiska myndigheternas ingrepp, genom att det avsevärt hade stärkt Herakles konkurrensställning. Därefter ägde flera möten och skriftväxlingar rum, dels mellan kommissionen och de klagande (sökandena), dels mellan kommissionen och den grekiska regeringen.
- (14) Kommissionen avslutade det administrativa förfarandet med ett beslut om beviljandet av stöd⁽⁶⁾. I beslutet drog kommissionen slutsatsen att det stöd som 1986 beviljats Herakles, genom att delar av skulderna omvandlats till kapital, kunde anses vara förenligt med beslut 88/167/EEG.
- (15) Samtidigt med förfarandet mot Herakles inledde kommissionen den 3 april 1989 ett annat förfarande i enlighet med artikel 93.2 i fördraget, med anledning av ett stöd som på grundval av lag 1386/83 beviljats Chalkis cement, den tredje största grekiska cementtillverkaren. Detta förfarande utmynnade i kommissionens beslut 91/144/EEG⁽⁷⁾ (nedan kallat beslutet Chalkis), i vilket kommissionen fastslog att stödet som beviljats Chalkis cement stred mot artikel 93.3 i fördraget, och var oförenligt med den gemensamma marknaden, då det inte

⁽⁴⁾ EGT L 76, 22.3.1988, s. 18.

⁽⁵⁾ EGT C 124, 11.5.1988, s. 4.

⁽⁶⁾ Se not 3.

⁽⁷⁾ EGT L 73, 20.3.1991, s. 27.

uppfyllde villkoren för undantag som föreskrivs i artikel 92.2 och 92.3 i fördraget särskilt med hänsyn till Chalkis ökade export till Italien. Kommissionen drog slutsatsen att stödet stred mot "allmänintresset".

IV

III

Bakgrunden till domstolstalan

- (16) Genom ansökan som inkom till domstolens kansli den 27 mars 1992 väckte Associazione Italiana Tecnico Economica del Cemento (nedan kallat AITEC), som består av italienska cementtillverkare, en talan som syftar till att få ogiltigförklarat kommissionens beslut av den 1 augusti 1991⁽⁸⁾, som publicerades den 4 januari 1992.
- (17) På samma sätt väcktes talan genom ansökningar, inkomna till domstolens kansli den 30 mars 1992, för att få samma beslut ogiltigförklarat (nedan kallat särskilda beslutet). Ansökningarna kom dels från Titan, dels från British Cement Association (nedan kallad BCA) och även från tre av dess medlemmar, nämligen Blue Circle Industries plc (nedan kallat Blue Circle), Castle Cement Ltd (nedan kallat Castle) och The Rugby Group plc (nedan kallat Rugby), vilka är de största cementtillverkarna i Förenade kungariket.
- (18) De tre målen som väcktes i domstolen och som registrerades under numren C-97/92, C-105/92 och C-106/92 förenades genom ett beslut av domstolens ordförande.
- (19) Genom beslut av domstolens ordförande av den 12 oktober 1992 och den 24 mars 1993 tilläts Grekland och sedan Herakles att inträda som intervenienter till stöd för svarandens talan i de tre målen, i enlighet med deras ansökningar som inkom till domstolens kansli den 14 respektive den 10 augusti 1992. Dessa inkom den 7 december 1992 respektive den 3 juli 1993 med sina interventionsinlagor, som var och en omfattade de tre målen.
- (20) Den 27 september 1993 hänsköt domstolen målet till förstainstansrätten.

⁽⁸⁾ Se not 3.

Förstainstansrättens viktigaste slutsatser

- (21) Förstainstansrätten konstaterade i sak att samtliga sökande i huvudsak hade hävdade att kommissionen – för att bedöma om det tvistiga stödet är förenligt med fördraget – inte kunde nöja sig med att pröva om villkoren i beslut 88/167/EEG hade uppfyllts. Genom detta fastställdes ju att den stödordning som inrättats genom lag 1386/83, enligt vilken det överklagade stödet beviljats, var förenlig med fördraget. Enligt sökandena borde kommissionen ha gjort en särskild prövning av om detta stöd var förenligt med den gemensamma marknaden. Följaktligen beslöt förstainstansrätten att först bedöma innehållet i beslut 88/167/EEG och sedan undersöka om det prövade beslutet bröt mot 88/167/EEG och mot artikel 92 i fördraget.
- (22) Beträffande innehållet i beslut 88/167/EEG konstaterade förstainstansrätten att kommissionen beslutat att godkänna genomförandet av lag 1386/83, med motiveringen att den uppfyllde villkoren i artikel 92.3 b andra ledet i förening med protokoll nr 7, eftersom den hade som syfte att avhjälpa en allvarlig störning i den grekiska ekonomin. Dock beslöt kommissionen detta under förutsättningen att "den grekiska regeringen skulle meddela varje enskilt fall av ingrepp i de företag som är föremål för lagen och som har 300 anställda eller fler, för det fall det rör sig om icke känsliga sektorer, och 100 anställda eller fler för det fall det rör sig om känsliga sektorer".
- (23) Förstainstansrätten ansåg att det framgår att kommissionen menat att de mer betydande ingreppen av OAE skulle granskas särskilt, dels om det beviljade stödet uppfyllde "villkoren" i beslut 88/167/EEG, dels om det beviljade stödet ledde till att de granskade företagen fick en "i förhållande till andra medlemsstaters industrier starkare konkurrensställning än den som företagen skulle ha haft om svårigheterna aldrig inträffat". Förstainstansrätten konstaterade att behovet av en sådan prövning stämmer överens med ändamålet med artikel 92 i fördraget, vars syfte är att undvika att medlemsstater beviljar stöd som snedvrider konkurrensen eller påverkar handeln inom gemenskapen.
- (24) Förstainstansrätten konstaterade att kommissionen i det tvistiga beslutet uppgav att de enskilda viktigare fallen måste anmälas "så att det skall kunna prövas med hänsyn till deras inverkan på handeln inom gemenskapen och på konkurrensen". I det prövade beslutet begränsade

dock kommissionen sig till att pröva stödets effekter på grekiskt territorium, där den kom till slutsatsen att stödet uppfyllde beslutets krav, särskilt att produktionskapaciteten och företagets livskraft inte ökat. Förstainstansrätten konstaterade att även om dessa frågor borde beaktas vid prövningen av stödets förenlighet med den gemensamma marknaden var de trots allt otillräckliga för varje slutsats i detta avseende. I 88/167/EEG fanns nämligen ett krav på att kommissionen skulle pröva i vilken omfattning konkurrensen kunde snedvridas eller om handeln inom gemenskapen kunde påverkas. Kommissionen utförde dock aldrig någon sådan prövning.

- (25) Enligt förstainstansrätten misstolkade kommissionen alltså sina skyldigheter att i enlighet med 88/167/EEG och artikel 92 i fördraget pröva i vilken mån det tvistiga stödet snedvred konkurrensen eller påverkade handel inom gemenskapen.

V

Utsträckt förfarande enligt artikel 93.2

- (26) Efter förstainstansrättens beslut att ogiltigförklara kommissionens beslut efter avslutat förfarande enligt artikel 93.2, är det förfarande som inleddes 1988 inte avslutat, vilket fordrar ett nytt och slutligt beslut.
- (27) I enlighet med förstainstansrättens beslut beslöt kommissionen den 14 november 1995 därför att utvidga det förfarande som föreskrivs i artikel 93.2. I detta beslut anfördes att eftersom kommissionen inlett förfarandet enbart för att pröva om stödet till Herakles var förenligt med 88/167/EEG, måste det inledda förfarandet modifieras så att kommissionen kan inleda en total prövning av om stödet är förenligt med artikel 92. Detta är vad som krävdes av förstainstansrätten och skall utföras utan att inkräkta på den grekiska regeringens rättigheter. Dessutom anförde kommissionen 1995 att kapitaltillskottet till Herakles innebar ett stöd, som omfattades av artikel 92.1 i EG-fördraget. Det råder allvarliga tvivel om stödet kan anses vara förenligt med den gemensamma marknaden. I sitt beslut tog kommissionen också upp frågan om huruvida stödet till Herakles begränsats till det minimum som krävs för att göra det lönsamt igen. Efter att nämligen ha jämfört Herakles med det något mindre och lönsamma konkurrentföretaget Titan, kom kommissionen till slutsatsen att Herakles verkligen framstod

som överkapitaliserat med cirka 5 miljarder drakmer (cirka 15,5 miljoner euro).

- (28) Kommissionen meddelade Grekland i en skrivelse av den 29 november 1995 sin avsikt att utsträcka det förfarande som föreskrivs i artikel 93.2. De grekiska myndigheterna svarade med en skrivelse av den 13 februari 1996, som sammanfattas nedan.
- (29) Kommissionens beslut att utsträcka förfarandet offentliggjordes i EGT⁽⁹⁾. Kommissionen uppmanade andra medlemsstater och berörda parter att inkomma med sina synpunkter på åtgärderna i fråga. Efter offentliggörandet inkom synpunkter från tre nationella cementtillverkare, från ett med Herakles konkurrerande företag och från vissa andra berörda parter. Dessa synpunkter återges under rubrik VI.
- (30) Synpunkter från berörda tredje parter meddelades den grekiska regeringen i kommissionens skrivelse av den 17 juni 1996. Sedan de grekiska myndigheterna i flera omgångar hade begärt uppskov med att lämna in synpunkter, skrivelser den 23 juli 1996 och 12 september 1996, skickade man dessa synpunkter i en skrivelse av den 8 november 1996. Herakles lämnade in kompletterande uppgifter i skrivelser av den 12 och 23 december 1996. Efter dessa svar bad kommissionen i en skrivelse av den 16 januari 1997 den grekiska regeringen att skicka kompletterande uppgifter. Begärda uppgifter skickades den 6 februari 1997.
- (31) Mellan slutet av sommaren och hösten 1997 hölls en rad möten mellan kommissionen och samtliga berörda parter: den 29 juli med Agrupación de Fabricantes de Cemento de España (nedan kallat Oficemen), den 30 juli med AITEC, den 30 juli med de gamla aktieägarna i Herakles, den 31 juli med Lafarge Coppée SA (nedan kallat Lafarge), den 1 augusti med representanter för cementindustrin i Förenade kungariket och den 17 september med Titan. Ett gemensamt möte med Herakles och den grekiska regeringen hölls den 19 september.
- (32) Kommissionen bad den 12 augusti de grekiska myndigheterna om kompletterande uppgifter. Dessas svar skickades i en skrivelse av den 17 november 1997. Titan inkom med kompletterande uppgifter i en skrivelse av den 2 december 1997. Herakles skickade i en skrivelse av den 23 januari 1998 ett memorandum till kommissionen. De grekiska myndigheterna skickade ytterligare uppgifter till kommissionen i en skrivelse av den 10 februari. Utöver sitt memorandum av den 23 januari 1998 lämnade Herakles kompletterande uppgifter till kommissionen i en skrivelse av den 6 april 1998.

⁽⁹⁾ Se not 1.

- (33) Den 5 oktober 1998 hölls ett möte med de grekiska myndigheterna och den 24 november och 29 december skickade Herakles kompletterande uppgifter. På begäran av företrädare för Herakles hölls ett nytt möte den 12 januari 1999. De grekiska myndigheterna skickade slutliga uppgifter till kommissionen den 8 februari 1999, där föregående möten rekapitulerades liksom tidigare lämnade uppgifter.

VI

Erhållna synpunkter i samband med förfarandet enligt artikel 93.2**VI.1 Synpunkter som inkommit från den grekiska regeringen och Herakles**

- (34) Efter kommissionens ursprungliga beslut från 1988 om att inleda förfarandet inkom den grekiska regeringen med sina första synpunkter i en skrivelse av den 27 april 1988. Den 29 juni 1988 hölls ett tvådagarsmöte med företrädare för den grekiska regeringen och Herakles. Efter detta möte begärde kommissionen kompletterande uppgifter i en skrivelse av den 18 juli 1988, som besvarades den 26 oktober 1988. Den 30 maj 1989 hölls ett kompletterande möte, varefter de grekiska myndigheterna skickade kompletterande uppgifter i en skrivelse av den 18 juli 1989. Den 13 december 1989 hölls ett nytt möte, som följdes av en skrivelse från den grekiska regeringen av den 6 mars 1990. Nya möten hölls den 19 oktober 1990, 16 november 1990 och 11 januari 1991. Den grekiska regeringen lämnade skriftliga uppgifter den 3 mars 1991.
- (35) År 1988 avvisade den grekiska regeringen helt kommissionens ståndpunkt och hävdade att OAE:s ingrepp hade begränsats till det absoluta minimum som krävdes för att företaget skulle överleva. Den hävdade även att det var nödvändigt att hålla stabila och låga inhemska priser på cement och förnekade att Herakles produktionskapacitet ökat eller skulle öka. Den påpekade även att ett kompletterande regionalt stöd beviljats 1985, vilket ännu inte hade utbetalats. Slutligen menade den att utan detta stöd skulle omvandlingen av Herakles skulder till aktier ha blivit 3 miljarder dyrare och inkom med uppgifter om Herakles investeringar, som bevis på att en grundläggande omstrukturering ägt rum.
- (36) År 1989 meddelade den grekiska regeringen att den tagit fasta på vissa av kommissionens synpunkter. Regeringen av de inhemska cementpriserna upphävdes och Herakles investeringsprogram för perioden 1987–1990 skulle stärkas för att därigenom skynda på företagens omstrukturering. Slutligen beslöt den grekiska regeringen att inte bevilja ett kompletterande regionalt investeringsstöd.
- (37) 1990 och 1991 fokuserades diskussionen på det återstående problemet, nämligen stödets storlek, samt på den grekiska regeringens då nya avsikt att privatisera Herakles.
- (38) Under hela förfarandet, dvs. före förstainstansrätten och under det formella granskningsförfarande som kommissionen inledde 1988 och som sedan utsträcktes 1995, vidhöll den grekiska regeringen sin ståndpunkt att omvandlingen 1986 av Herakles skulder till aktier i OAE:s ägo (dvs. offentlig) inte utgjorde statligt stöd i den mening som avses i artikel 92.1. De grekiska myndigheterna kritiserade kommissionen för att den inte prövat huruvida den grekiska statens ingrepp verkligen kunde betraktas som stöd enligt artikel 92.1, i samband med att kommissionen godkände detta stöd i augusti 1991. I stället menade kommissionen bara att varje åtgärd enligt lag 1386/83, dvs. den lagliga grunden för den prövade åtgärden, som i oktober 1987 godkänkts enligt artikel 92.3 b, skulle betraktas som statligt stöd.
- (39) Mer konkret hävdade den grekiska regeringen att kriteriet för privat investerare var uppfyllt på grund av det faktum att den offentliga investeringen på 20 775 miljoner drakmer sex år senare gav 120 790 miljoner i avkastning, när företaget privatiserades 1992. Den grekiska regeringen hävdar vidare att stödet inte omfattas av artikel 92.1, eftersom det inte är fråga om någon handel mellan medlemsstaterna. Den grekiska regeringen påpekar också att jämförelsen mellan Herakles och Titan även den visar att stödet inte hade någon negativ påverkan på konkurrenssituationen för Herakles viktigaste konkurrent och att stödets storlek faktiskt hade begränsats till det minimum som krävts för företagets överlevnad. Titans försäljning hade nämligen varken minskat utomlands eller på hemmamarknaden och inte heller dess omsättning hade påverkats negativt. Vinsten före skatt visar att Titans vinster ökat efter omvandlingen av skulder till aktier och översteg Herakles vinster.
- (40) I sina synpunkter betonar Herakles i sin tur att den helt ansluter sig till den grekiska regeringens mening. Herakles nämner att kapitaliseringen av dess skulder inte utgör något stöd och att även om så varit fallet skulle det godkännas i full omfattning. Herakles menar att det faktum att kommissionen 1991 godkände stödet till företaget utifrån vissa uppgifter och bedömningar som fortfarande är giltiga. Om kommissionen nu drar en annan slutsats av samma omständigheter, bör ett sådant beslut följaktligen bryta mot rättssäkerhetsprincipen och principen om sund förvaltning. Med tanke på den tid som förflutit har

beslut heller inte fattats i rimlig tid, vilket kommissionen är klart ansvarig för. Herakles menar också att om principen om sund förvaltning skall vara vägledande för gemenskapsorganens verksamhetsutövning, får det inte vara möjligt att misstag som dessa otvetydigt begår skall få skada en enskild som handlar i god tro och skada eller undergräva dennes intressen.

VI.2 Reaktioner från berörda tredje parter

a) Reaktioner på kommissionens meddelande av den 11 maj 1988 ⁽¹⁰⁾

- (41) Efter kommissionens ursprungliga beslut från 1988 om att inleda förfarandet avseende stödet till Herakles fick den synpunkter från regeringar i andra medlemsstater, sju nationella sammanslutningar, fyra konkurrenter till Herakles och gamla aktieägare i Herakles, vilka samtliga stöder kommissionens åsikt.
- (42) Sammanslutningarna av cementtillverkare i *Belgien, Nederländerna, Frankrike och Tyskland* menade att dessas medlemmar genomfört krävande omstruktureringsprogram, som inneburit minskad produktionskapacitet och omfattande investeringar, men utan att de då erhållit något särskilt stöd. Den belgiska sammanslutningen tillade att dess medlemmar haft betydande problem på marknaden, bl.a. beroende på import av billig grekisk cement. Den nederländska sammanslutningen uttryckte oro över det faktum att skapandet och bibehållandet med statligt stöd av en för stor produktionskapacitet i Grekland skulle tvinga den grekiska cementindustrin, och i synnerhet Herakles, att avsätta stora mängder cement i andra länder, dessutom till mycket låga priser. Den tyska sammanslutningen tillade att den grekiska cementen, särskilt från Herakles, i flera västeuropeiska länder, som t.ex. Tyskland, saluförts till priser som legat under jämförbar produktionskostnad.
- (43) Sammanslutningen av byggmaterialföretag i *Luxemburg* menade, att cement producerad av Herakles via Nederländerna nådde Luxemburg till priser som var 1/3 lägre än de priser som cementindustrin i Luxemburg tillämpade.
- (44) Den *italienska* sammanslutningen av cementtillverkare protesterade mot den stegrade importen av billig grekisk cement till Italien, där mer än hälften härrörde från Herakles. Både den italienska sammanslutningen och en irländsk tillverkare hävdade att den grekiska cementindustrin kunde dra nytta av olika generella stöd, särskilt då exportstöd. Varje ytterligare driftstöd, som omvand-

ling av skulder till aktier, kan omöjlig vara förenligt med kriterierna enligt artikel 92.3.

- (45) Regeringen i *Förenade kungariket* protesterade särskilt mot överlevnadsstödet som inte var förenat med något långsiktigt omstruktureringsprogram.
- (46) Två *grekiska* konkurrenter till Herakles menade att den bästa metoden att allmänt hjälpa den grekiska cementindustrin skulle vara att avskaffa priskontrollen på cement i Grekland.
- (47) Regeringarna i *Danmark och Tyskland*, en sammanslutning i *Förenade kungariket* och en tillverkare i *Danmark* riktade allmänna protester mot stödet.
- (48) Kommissionen bad i en skrivelse av den 18 september 1989 den grekiska regeringen att kommentera de ovan redovisade synpunkterna. Regeringen svarade i en skrivelse av den 6 mars 1990.
- (49) De tidigare ägarna av Herakles inkom i november 1990 med konfidentiella uppgifter. Dessa kunde inte överlämnas till den grekiska regeringen, varför de inte kan beaktas.

b) Reaktioner på kommissionens meddelande av den 21 mars 1996 ⁽¹¹⁾

- (50) Fortsättningsvis redovisas reaktionerna från berörda tredje parter på kommissionens meddelande om att utsträcka prövningen av det stöd som beviljats Herakles. Det handlar här om synpunkter från en konkurrent till Herakles, tre nationella sammanslutningar av cementtillverkare och gamla aktieägare i Herakles. Sedan prövningen utsträckts inkom advokater, som företrädde en fransk cementtillverkare, i flera fall med synpunkter till kommissionen beträffande det prövade stödet.
- (51) Tredje parter menar samtliga att det lagstridiga stödet till Herakles inte är förenligt med den gemensamma marknaden och följaktligen kan bli föremål för återvinning med upplupen ränta. De hävdar vidare att stödet inte kan godkännas i enlighet med artikel 92.3 b, eftersom det i detta fall inte handlar om en allvarlig störning i den grekiska ekonomin. Kommissionen har här varken kunnat visa hur stödet kan omfattas av denna störning eller vilka konsekvenserna skulle blivit för den grekiska ekonomin, om stödet inte beviljats.

⁽¹⁰⁾ Se not 5.

⁽¹¹⁾ Se not 1.

Cementbolaget Titan AB

- (52) Titan hävdar att det stöd som beviljats Herakles – dess viktigaste konkurrent på den gemensamma marknaden – hade åsamkat företaget allvarliga förluster. Titan menar att kommissionen borde ha beräknat storleken på det stöd, som skulle krävts för att minska Herakles skuldrelaterade finansiella kostnader så att de kunde täckas av företagets kassaflöde. Den borde här ha räknat fram det minsta kapitaltillskott som krävts för företagets överlevnad.
- (53) Titan anser att kommissionens sätt att jämföra Herakles finansiella ställning med Titans i många stycken varit bristfälligt. För det första för att den inte tagit hänsyn till överlevnadskriteriet, då Herakles ändå skulle ha överlevt och det även om dess finansiella ställning var sämre än Titans, som är ledande inom branschen i fråga. Vidare var det fullt naturligt att Herakles hade högre finansiella kostnader, då det gjort större investeringar och det senare än Titan. För det andra tvivlar Titan på relevansen hos de uppgifter kommissionen vid nämnda jämförelser utgått ifrån, särskilt då för år 1987.

The UK cement industry

- (54) The UK cement industry⁽¹²⁾ nämner att stödet som beviljades Herakles gav det möjlighet att till Förenade kungariket exportera kvantiteter, som inte hade kunnat exporteras utan detta stöd. De kvantiteter som Herakles exporterade till Förenade kungariket ökade från 12 500 ton 1986 till 388 000 ton 1988 och översteg 400 000 ton per år under perioden 1989–1995. Stödet gjorde det möjligt för Herakles att producera cement till låg arbetskostnad, utan att detta ökade de finansiella kostnader som är förknippade med fabriker, nämligen för byggande och modernisering, som Herakles nu använde stödet till. Effekterna på Herakles lönsamhet tillät företaget att upprätthålla en betydande och icke vinstgivande export till Förenade kungariket.
- (55) The UK cement industry påpekar att Herakles utan stödet inte skulle upphört med affärsverksamheten utan i tid skulle tvingats vidta lämpliga omstruktureringåtgärder, inbegripet en rationalisering av produktionen för att motsvara efterfrågan. I sitt meddelande klargör inte kommissionen hur denna omstrukturering med nödvändighet skulle lett till en allvarlig störning i den grekiska ekonomin.

(56) Den av staten påtvingade priskontrollen på hemmamarknaden hindrade tillverkarna från att få en vinstgivande försäljning på marknaden i fråga och förvärrade de problem som den grekiska cementindustrin allmänt brottades med. Om den grekiska regeringen inte 1989 utan t.ex. redan 1986 hade inskridit mot denna situation, hade den grekiska cementindustrins problem säkert minskat, och detta utan att stöd skulle ha krävts. Om Herakles hade sanerats tidigare och den grekiska regeringen inte hade låtit det dra nytta av det lagstridiga stödet, hade branschen dessutom omstrukturerats ordentligt och det långt tidigare.

(57) The UK cement industry uppmanar kommissionen att bedöma nödvändigheten av det stöd som beviljades Herakles för att åtgärda en allvarlig störning i den grekiska ekonomin med utgångspunkt från hypotesen att den grekiska regeringen i) inte hade beviljat det lagstridiga stödet till Chalkis cement, så att företaget hade fått likvideras och den grekiska cementindustrin därmed hade fått tillfälle till en behövlig omstrukturering samt ii) tidigare hade vidtagit åtgärder för att avskaffa priskontrollen på hemmamarknaden.

(58) The UK cement industry påpekar emellertid att denna jämförelse, baserad på data från 1987, omotiverat gynnar Herakles, och att en korrekt analys visar att den egentliga överkapitaliseringen är ännu större. Parterna kritiserar kommissionen för att den bara granskat det kapitaltillskott som krävs för att bibehålla Herakles verksamhet på existerande nivå, en analys baserad på antagandet att åtgärden i fråga varit nödvändig för att undvika en störning av den grekiska ekonomin.

AITEC

(59) I sina synpunkter pekar AITEC på den snedvridning av konkurrensen som uppstått genom den sedan 1988 ökade importen till Italien. Volymmässigt ökade denna från 34 000 ton 1987 till 885 000 ton 1991, en ökning från 1 % till 32%. AITEC hävdar att Herakles lyckades tränga in på den italienska marknaden genom att sätta extremt låga priser och tillämpa en aggressiv prispolitik. I detta sammanhang bifogas data som visar att priserna på den grekiska cementen är i genomsnitt 22,5 % lägre än de italienska och upp till 30 % lägre än priserna på den grekiska marknaden.

(60) AITEC hävdar att det stöd som beviljats Herakles gynnat företaget gentemot dess italienska konkurrenter så att det kunnat få en betydande marknadsandel i Italien. Det faktum att det inte förekom någon omstrukturering i samband med att skulderna omvandlades 1986 innebär att företagets produktionskapacitet inte har förändrats sedan 1985. Dess årsproduktion har dock ökat, trots det

⁽¹²⁾ Synpunkterna från cementtillverkarna i Förenade kungariket inbegriper dem från sammanslutningen av brittiska cementtillverkare och från tre av dennas medlemmar i Förenade kungariket (Blue Circle, Castle och Rugby). Dessa parter kallas fortsättningsvis the UK cement industry (cementindustrin i Förenade kungariket).

faktum att antalet anställda minskade betydligt mellan 1988 och 1994 (från 3 600 till 3 000). Nämnas kan också att företagets investeringar i förhållande till omsättningen under samma period (1988–1994) ökade från 2 % till cirka 4 %. AITEC anser att det var stödet till Herakles som möjliggjorde denna ökning. Herakles export till Italien har, enligt AITEC, lett till 350–400 förlorade arbetstillfällen i Italien.

Oficemen

- (61) I sin skrivelse påpekar Oficemen att ett kännetecken för den grekiska cementindustrin är att större delen av dess produktion exporteras. Av den totala grekiska cementexporten ökade under 1989–1995 exporten till Spanien från 1 % till 12 %, eller, i absoluta tal, från 62 000 ton till 929 000 ton. Herakles totala export till Spanien ökade från 29 000 ton 1989 till 370 000 ton 1994, där den sistnämnda siffran utgör cirka 50 % av detta års grekiska export till Spanien. Oficemen hävdar att den stora ökningen av Herakles exportvolym under den granskade femårsperioden berodde på det mottagna stödet från den grekiska staten, vilket gjorde det möjligt för företaget att sälja under produktionspris. De spanska cementtillverkarna missgynnades alltså i förhållande till Herakles.

De gamla aktieägarna i Herakles

- (62) De gamla aktieägarna i Herakles betraktar sig själva som berörda parter, eftersom den genomförda ökningen av företagets kapital ledde till att de gamla aktieägarna förlorade kontrollen i företaget. De påpekar också att det inte bör förvåna att Herakles är överkapitaliserat, då ökningen av företagets aktiekapital utgjorde ett förtäckt försök att ta kontrollen över företaget och inte motiverades av rent finansiella skäl. De gamla aktieägarna hävdar att stödet beviljades olagligt, eftersom det inte offentliggjordes i förväg och bröt mot rådets direktiv 77/91/EEG⁽¹³⁾, senast ändrat genom Anslutningsakten för Österrike, Finland och Sverige (andra direktivet om bolagsrätt). Av detta följer att ett stöd inte får uppfattas som förenligt med artikel 92.3, om själva förfarandet för att bevilja detta strider mot gemenskapslagstiftningens bestämmelser (i detta fall andra direktivet om bolagsrätt), även bortsett från artiklarna 92, 93 och 94 i fördraget. Även om stödet befanns vara förenligt med den gemensamma marknaden, borde det inte tillåtits, eftersom det beviljats på ett lagstridigt sätt. Enligt förstainstansrättens dom borde de gamla aktieägarna återfå sin tidigare kontrollställning.

Lafarge Coppée SA

- (63) Även den franska cementtillverkaren Lafarge kritiserade kommissionen. Vid sitt beslut om att utsträcka förfarandet beaktade den nämligen det faktum att stödet kunnat göra det möjligt för Herakles att ta över ett förlustbringande cementtillverkande företag som Chalkis cement och sedan ytterligare öka sin produktionskapacitet. På denna punkt nämner Lafarge uttyckligen att Herakles, som självt kontrolleras av Concretum SA via Cal-Nat SA, av Concretum köpt upp minst 50 % av Concretums ägarandel i Chalkis cement. Concretum kontrollerar Chalkis cement och äger 70 % av företagets aktiestock. Lafarge hävdar, att även om denna åtgärd formellt inte innebär att Herakles köpt upp Chalkis cement, så är resultatet ekonomiskt sett detsamma. För det stärker produktionskapaciteten hos två tillverkare som dragit nytta av statligt stöd. Följaktligen anser Lafarge att det utsträckta förfarandet är otillräckligt och inte beaktar det ekonomiska samgåendet mellan Herakles och Chalkis cement.

VII

Tillämpningen av artikel 92 i EG-fördraget

VII.1 Tillämpningen av artikel 92.1 i fördraget

- (64) Av skäl som anförs nedan anser kommissionen att det stöd som 1986 beviljades Herakles uppfyller samtliga kriterier i artikel 92.1 i fördraget. Mer konkret gavs stödet i form av statliga medel till visst företag, hotade att snedvrیدا konkurrensen och påverkade handeln mellan medlemsstaterna.
- (65) I beslut 88/167/EEG om tillämpningen av lag 1386/83 anges att OAE:s ingrepp skall betraktas som statligt stöd. Herakles gick med förlust från och med 1983 och dess ackumulerade skulder uppgick i slutet av 1985 till 7 249 miljoner drakmer, vilket vid denna tidpunkt var tre gånger så stort som dess aktiekapital. Genom ett ministerdecret av den 7 augusti 1986 tillämpades lag 1386/83 på företaget och dess skulder omvandlades till aktier. Offentliga organ omvandlade de 27 755 miljoner drakmer som Herakles var skyldigt till kapital och företaget fick på detta sätt ett tio gånger större aktiekapital, till 93 % offentligägt.
- (66) I samband med sitt beslut av den 15 november 1995 om att utsträcka förfarandet enligt artikel 93.2 påpekade kommissionen, att enligt artikel 92.1 hade det stöd som beviljats Herakles snedvridit konkurrensen och påverkat handeln mellan medlemsstaterna.

⁽¹³⁾ EGT L 26, 30.1.1977, s. 1.

VII.2 Snedvridning av konkurrensen och påverkan mellan medlemsstaterna

a) Den europeiska cementmarknaden ⁽¹⁴⁾

(67) Cement är en handelsvara, trots en i förhållande till sitt låga pris hög vikt, som i sin tur – vid landtransporter – bara gör den konkurrenskraftig nära tillverkningsorten. Därför ser nästan hela världshandeln av cement ut som följer: antingen exporteras den strax bortom gränsen från tillverkningsorten sett eller fraktas via stora fartyg över mycket längre avstånd.

(68) Cementindustrins verksamhet är kopplad till byggandet, som är direkt beroende av den ekonomiska situationen. Cement är en viktig beståndsdel i byggnads- och anläggningsarbete, som står för betydande offentliga och privata investeringar.

(69) Cementtillverkningen har två huvudsteg:

— Framställning av ett halvfabrikat kallat klinker, som erhålls genom bränning vid hög temperatur av en blandning av råmaterial (lera, kalksten etc.), som malts eller slammats, beroende på tillverkningsmetoden (våt- eller torrmetod).

— Framställning av färdig cement, som erhålls genom en homogen blandning av klinker och kalciumsulfat. Beroende på typen av cement kan även andra komponenter ingå som slagg, flygaska, puzzolan, filler etc.

(70) Cementtillverkning är förenat med betydande energiförbrukning. De senaste årtiondena har betydande framsteg gjorts för att minska energiåtgången per ton cement.

(71) Det finns inga allmänt accepterade kriterier för klassificering av cementföretag eller cementkoncerner, eftersom både omsättning och produktionskapacitet kan definieras på olika sätt. Den i koncernredovisningar offentliggjorda omsättningen kan även omfatta annan verksamhet än cement, samtidigt som handelsidkande dotterbolag till visst företag kan ge olika volymer för producerad och distribuerad cement. Delägda företags produktionskapacitet redovisas på annat sätt. Med nämnda reservationer anses de största företagen i världsmåttstock med intressen i gemenskapens cementbransch vara (i alfabetisk ordning): Blue Circle (Förenade kungariket), Cemex (Mexico), Dyckerhoff (Tyskland), Heidelberger (Tysk-

land), Holderbank (Schweiz), Italcementi (Italien), Lafarge (Frankrike) och Scancem AB (Sverige).

(72) Under perioden 1979–1985 minskade den europeiska byggandet, varför den totala konsumtionen inom gemenskapen föll från 164 miljoner ton 1979 till 134 miljoner 1985. Under andra halvan av åttiotalet ökade å andra sidan användningen av betong vid vägbyggnad och av armerad betong vid järnvägsbyggen, vilket tillsammans med behovet att modernisera infrastrukturer etc. ledde till en efterfrågeökning på cement i medlemsstaterna. Jämfört med den totala konsumtionen på den gemensamma marknaden var importen relativt låg: importens andel av den gemensamma konsumtionen i EU var 1979 3,9% och 1986 4,6%. Gemenskapens totala import var mellan 1979 och 1986 oförändrat 6,4 miljoner ton. Den totala europeiska produktionen minskade från 185 miljoner ton 1979 till 153 miljoner ton 1986, vilket återspeglar nedgången i konsumtionen och byggandet. Exportens andel av den europeiska produktionen utgjorde 1986 13%, motsvarande 19,1 miljoner ton.

(73) I Grekland minskade cementkonsumtionen under perioden 1979–1986, precis som i gemenskapen i övrigt. Denna negativa trend var dock mycket starkare inom gemenskapen än i Grekland. Vad gäller produktionen ökade den grekiska produktionens andel på den gemensamma marknaden från 6,5% 1979 till 8,6% 1986. Detta berodde på den kombinerade effekten av att den grekiska produktionen ökade medan gemenskapens minskade.

(74) Från andra hälften av 70-talet till början av 80-talet ökade de grekiska cementtillverkarna sin produktionskapacitet med cirka 7 miljoner ton för att kunna möta den starka efterfrågan på marknaderna i Mellanöstern, som under denna period utvecklades starkt till följd av de höga oljepriserna. Traditionellt har Greklands exportmarknader främst varit länderna i Mellanöstern och Nordafrika, och fram till 1986 var den grekiska cementexporten till medlemsstaterna blygsam. Sedan mitten av 80-talet ledde sjunkade oljepriser till att marknaderna i Mellanöstern kollapsade, vilket i kombination med utvecklingen av de inhemska cementföretagen skapade en enorm överkapacitet inom grekisk cementindustri. Följaktligen uppstod ett behov av att söka nya marknader för den nationella produktionen, som var betydligt högre än den inhemska efterfrågan. Sedan dess har andelen av den grekiska exporten mot de övriga medlemsstaterna ökat. Medan Grekland år 1987 exporterade 6 miljoner ton cement till tredje land och bara 0,5 miljoner ton till övriga medlemsstater, uppgick exporten mot de övriga medlemsstaterna till 2,6 miljoner ton 1990 och 2,8 miljoner ton 1992.

(75) I slutet av 1985 och början av 1986 orienterade de grekiska producenterna sig mot Västeuropa, särskilt mot de marknader som de ansåg vara lättast att penetrera: främst Förenade kungariket, eftersom det hade högst cementpriser i Europa och därefter Italien, där små konsumentföreningar och import/export-företag börjat importera grekisk cement.

⁽¹⁴⁾ Institute of Economic and Industrial Research: "Den grekiska industrins konkurrenskraft, kapitel IV, Cementindustrin", Aten juni 1987 (en rapport utarbetad för GD III vid kommissionen).

b) Omstruktureringen av den grekiska cementbranschen ⁽¹⁵⁾

(76) Cementtillverkning är en av den grekiska industrins mest traditionella branscher. De två största företagen, Herakles och Titan, har 80 % av den grekiska marknaden (cirka 40 % var). Det tredje största företaget, Chalkis cement, har en marknadsandel på 13–14 % och det fjärde företaget, Chalyps, har 6–7 %. Dessa fyra företags marknadsandel varierar avsevärt mellan olika regioner i Grekland. För samtliga företag gäller att de har störst marknadsandel i de regioner som ligger närmast respektive anläggningar och distributionscentran.

(77) Den inhemska cementmarknaden är oligopolisk. Av de fyra cementföretagen är bara ett, Titan, ett rent grekiskt företag. Övriga tre kontrolleras av utländska multinationella företag, varav två (Herakles och Chalkis cement) av ett och samma italienska företag. I praktiken har alltså två företag, Herakles/Chalkis cement och Titan, 93 % av den inhemska marknaden. Med andra ord är marknaden i hög grad centraliserad. Någon utländsk konkurrens finns i dag inte på den inhemska marknaden, eftersom importen är försumbar och det är svårt för utländska företag att etablera sig i Grekland på grund av etableringshinder (sträng miljölagstiftning, etableringstillstånd som i övriga europeiska länder, höga transportkostnader och de grekiska företagens starka ställning och relativa fördelar etc.).

(78) De fyra grekiska företagens marknadsandel (dvs. Herakles, Titan, Chalkis cement och Chalyps) har sedan mitten av 80-talet utvecklats på följande sätt, enligt uppgifter som kommissionen fått från den grekiska regeringen:

Inhemska marknadsandelar för grekiska cementtillverkare 1985–1994

(%)

Företag	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994
Titan	44,6	43,6	43,2	43	43,3	42,4	41,8	42	41,5	39,6
Herakles	43,3	42,9	43,6	43,1	42,6	42,1	41	40,1	40,5	38,7
Chalkis	8,8	9,1	8,4	9	9,4	10	11,3	11,6	11,4	13
Chalyps	3,4	4,4	4,9	4,9	4,7	5,5	5,9	6,3	6,6	8,6

Källa: Grekiska cementföreningen/Cembureau.

(79) Om den grekiska cementindustrins lönsamhet och finansiella nyckeltal sedan mitten av 80-talet kan det sägas att rörelsens bruttovinst per producerat ton totalt ökade under perioden 1979–1985. Detta berodde på rörelsens kostnadseffektivitet, trots sjunkande exportpriser och jämförelsevis låga priser på hemmarknaden. En analys av den grekiska cementindustrins vinster före och efter avdrag för finansiella kostnader visar på dessas negativa effekter på industrins lönsamhet. De höga kostnaderna i fråga kan härledas till finansieringen av industrins modernisering. Dessutom fortsatte den relativa kostnaden att öka, beroende på att de flesta långfristiga lånen för modernisering av anläggningarna var i utländsk valuta. Varje nedskrivning av drakman ökade därför, relativt sett, räntekostnader och skulder, vilket fick omedelbara konsekvenser för företagets finansiella struktur (mellan 1979 och 1985 sjönk drakmans värde 3,2 gånger mot US-dollar).

Koncernvinster för grekisk cementindustri

(miljarder drakmer)

	1979	1980	1981	1982	1983	1984	1985
Resultat före finansiella kostnader	2,3	2,7	3,7	3,2	2,6	4,0	4,5
Finansiella kostnader	1,2	1,6	2,2	2,8	5,5	9,4	13,3
Nettoresultat före skatt	1,1	1,1	1,5	0,4	-2,9	-5	-8,8

Källa: Företagens bokslut.

⁽¹⁵⁾ Detta kapitelns uppgifter om den grekiska cementbranschen är främst hämtade från följande två studier: i) Institutet för ekonomisk och industriell forskning: "Den grekiska industrins konkurrenskraft, del IV, Cementindustrin", Aten juni 1987 (en rapport utarbetad för GD III vid kommissionen), ii) Stiftelsen för ekonomisk och industriell forskning: "Cementindustrin", Aten 1997.

- (80) Om den grekiska cementindustrins finansiella nyckeltal kan sägas att de ackumulerade skulderna 1985 på ett betydande sätt påverkade de två industriernas finansiella struktur. De urgröpte nämligen helt rörelsens bokförda nettovärde och gav ett negativt nettovärde för industrin som helhet. Tabellen nedan visar att:

- Industrins skuldsättning ökade efter 1982 och de lång- och kortfristiga skulderna översteg 1985 de totala tillgångarna, dvs. industrins totala tillgångar var finansierade av lång- och kortfristiga lån.
- Likviditeten som fram till 1982 var tillfredsställande försämrades därefter även den, vilket återspeglade hela industrins akuta problem med kassaflödet.
- Lönsamheten (nettoresultatet) försämrades under hela perioden.

Finansiella nyckeltal för grekisk cementindustri

	1979	1982	1985
Lång- och kortfristiga skulder/totala tillgångar	0,75	0,81	1,07
Omsättningstillgångar/kortfristiga skulder	0,85	0,75	0,43
Resultat före skatt/totala tillgångar	0,06	0,01	(0,10)

Källa: Företagens bokslut, löpande priser.

Den finansiella profilen för respektive grekisk producent år 1985 visas i följande tabell:

(miljoner drakmer)

	Herakles	Titan	Chalkis	Chalyps	Industrin total
Antal anställda	1 937	2 076	1 288	270	5 571
Balansomslutning	43,6	20,7	16,7	6,3	87,4
Justerat eget kapital	- 2,2	3,7	- 8,3	0,2	- 6,6
Kortfristiga skulder	31,8	10,2	19,2	4,4	65,6
Långfristiga skulder	14,0	6,8	5,8	1,7	28,3
Resultat (före skatt)	- 4,2	0,4	- 5,0	—	- 8,8

Källa: Företagens bokslut.

- (81) Om viktiga faktorer för den grekiska cementindustrins utveckling under perioden i fråga bör det sägas att försäljningspriserna på hemmamarknaden var låga i förhållande till andra hemmamarknader i gemenskapen. Detta faktum berodde delvis på att de grekiska cementpriserna var statligt reglerade. De grekiska exportpriserna sjönk plötsligt efter 1983, en utveckling som var lika negativ för motsvarande gemenskapsföretag. Som ovan nämnts var en stor del av de långfristiga lån, som i början av 80-talet finansierat investeringarna, i utländsk valuta. Detta skapade problem för industrin på grund av drakmans svaga ställning mot utländsk valuta. Tillverkarna ställdes inför höga finansiella kostnader, vilket 1983–1985 ledde till att industrin som helhet vidkändes stora förluster.

- (82) Slutligen bör det även nämnas att energipriserna utgjorde en viktig del av cementindustrins kostnadsbild.

Energikällor som kol, olja och el var av särskild betydelse för den grekiska cementindustrin: de utgjorde nämligen 53% av de totala kostnaderna, medan det europeiska genomsnittet för 1984 var cirka 39%. Å andra sidan var kol, det viktigaste bränslet för Greklands och gemenskapens cementindustri, betydligt billigare i Grekland efter 1984.

c) Utvecklingen av Herakles exportprofil

- (83) Den grekiska cementindustrin är av tradition en viktig exportör. Den grekiska cementexporten genomgick under perioden 1979–1986 en dynamisk utveckling och ökade från 4,9 miljoner ton 1979 till 7,6 miljoner ton 1985. År 1985 exporterades 55,9% av den grekiska produktionen, medan motsvarande andel för 1990 var

43,6% och för 1995 var 51,7%. Den grekiska cementindustrin har olika konkurrensfördelar, som möjliggör exportframgångar. En orsak är Greklands geografiska kännetecken, som medger att produktionsenheterna både kan ligga nära råvarans brytningsort och de platser där slutprodukten lastas på båt (sjötransport är det ekonomiskt mest intressanta transportsättet för cement, särskilt för stora avstånd). De grekiska företagen, varav de flesta har moderna anläggningar, har också låga produktionskostnader, eftersom produktionsenheterna är stora. Slutligen har de större grekiska företagen egna fartyg för cementtransporter.

- (84) Herakles är det största grekiska exportföretaget. Från 1983 till 1984 minskade företagets export med 6%. År 1985 ökade dess export med 3%, i likhet med övriga grekiska cementindustrier. År 1986 och 1987 höll den sig på samma nivå som 1985. År 1988 minskade den med 18%, medan den totala grekiska exporten minskade med 11,3%.

	Herakles export (miljoner ton)	Greklands export (miljoner ton)	Herakles andel
1985	3,4	7,6	45 %
1986	3,4	7,1	48 %
1987	3,4	7,1	48 %
1988	2,8	6,3	44 %
1989	2,4	5,1	47 %
1990	2,8	5,9	47 %

- (85) Under perioden 1985–1987 ökade Herakles sin andel av exporten till övriga medlemsstater från 14,8% till 18,8%.

- (86) Nämnade fakta leder till slutsatsen att det statliga stöd som beviljades Herakles gjorde att företaget kunde överleva och exportera en större andel av sin produktion till övriga medlemsstater. Följaktligen utgör förstärkningen av Herakles kapital ett stöd enligt artikel 92.1 i fördraget, eftersom det snedvridit konkurrensen och påverkat handeln mellan medlemsstaterna.

- (87) I enlighet därmed kan kommissionen inte omfatta den grekiska regeringens åsikt att stödet till Herakles inte omfattas av artikel 92.1. Oacceptabel är också åsikten att inte alla kriterier i denna artikel skulle uppfyllas, eftersom handel inte skulle förekomma inom gemenskapen. Redan vid den aktuella tidpunkten kunde det nämligen förutses att den grekiska cementexporten skulle inriktas på vissa andra medlemsstater inom gemenskapen, vilket förstainstansrätten påpekade i sitt beslut.

- (88) Det bör också nämnas att den grekiska regeringen under denna period tog risker som skulle varit omöjliga för andra investerare. I vilket fall har den grekiska regeringen inte kunnat visa att Herakles för sin överlevnad hade kunnat uppbära nödvändiga medel på kapitalmarknaden. Den har heller inte kunnat visa att det statliga stödet till Herakles, på grund av företagets struktur och framtidsutsikter, inte utgjorde något stöd, då det inom rimlig tid kunde förväntas en sannolik vinst i form av avkastning eller kapitaltillväxt.

- (89) Mot denna bakgrund vill kommissionen påpeka att den grekiska regeringen, fast den hävdar att den följt principen om privat investerare, hamnar i motsägelser när den både hävdar att Herakles finansiella problem 1986 framkallats av tillfälliga problem i ekonomin och att orsaken till att den grekiska regeringen införde lag 1386/83 och OAE var att detta krävdes av den speciella ekonomiska situationen och utvecklingen i Grekland.

- (90) Genom att inte offentliggöra stödet innan kapitaltillskottet skedde uppfyllde den grekiska regeringen inte kraven enligt artikel 92.3 i fördraget. En förutsättning för kommissionens godkännande av lag 1386/83 (se beslut 88/167/EEG) var dessutom kravet att offentliggöra enskilda ingrepp enligt lag 1386/83 på företag som sysselsatte 300 anställda eller fler, för det fall det rör sig om icke känsliga sektorer, och 100 anställda eller fler för det fall det rör sig om känsliga sektorer. Således beviljades stödet på ett lagstridigt sätt.

VIII

Granskning av stödets förenlighet med den gemensamma marknaden enligt artikel 92

VIII.1 Undantagen i artikel 92.2 och 92.3 i fördraget

- (91) Kommissionen är sålunda förpliktad att bedöma huruvida bestämmelserna i artikel 92.2 och 92.3 kan tillämpas vid prövningen av stödet, så att detta kan undantas från allmänna förbudet enligt artikel 92.1.

- (92) De undantag som anges i artikel 92.2 kan, till följd av ingreppets art, inte tillämpas på det föreliggande fallet, som inte motsvarar dennas syfte.

- (93) Grekland kan visserligen anses uppfylla kraven på undantag enligt artikel 92.3 a, särskilt då främjandet av den ekonomiska utvecklingen i regioner där levnadsstandarden är onormalt låg eller där det råder allvarlig brist på sysselsättning. Dock handlar typfallen för regional utveckling, som detta undantag avser, främst om beviljande av stöd till nya investeringar eller betydande utvidgningar eller företagsomvandlingar med omfattande fysiska investeringar och med detta förenade kostnader. Kapitaltillskottet till Herakles kan inte anses omfattas av detta undantag.
- (94) Artikel 92.3 c kan inte tillämpas på det stöd som beviljades Herakles, eftersom dess syfte inte var att underlätta utvecklingen av vissa regioner eller näringsverksamhet. Stödet hade med andra ord inget regionalt syfte och var inte förenat med en omstrukturering av företaget i fråga.
- (95) Artikel 92.3 d kan inte tillämpas på det stöd som beviljades Herakles, eftersom dess syfte inte var att främja kultur och bevara kulturarvet.
- (96) Det undantag som avses i artikel 92.3 b första delen, nämligen stöd för att främja genomförandet av viktiga projekt av gemensamt europeiskt intresse, kan inte tillämpas på det föreliggande fallet, då syftet med stödet inte var att främja genomförande av något sådant projekt.
- (97) Lag 1386/83 var den rättsliga grunden för att bevilja stödet till Herakles. Då kommissionen godkände denna på grundval av artikel 92.3 b andra delen (om att avhjälpa en allvarlig störning i den grekiska ekonomin), kan ett sådant enskilt fall av beviljat stöd bara godkännas i enlighet med detta undantag.

VIII.2 Tillämpningen av artikel 92.3 b

- (98) Som redan nämnts var lag 1386/83 den rättsliga grunden för att bevilja stödet till Herakles. Tillämpningen av lagen i fråga var dock förenad med vissa villkor, som att den grekiska regeringen måste offentliggöra de fall där vissa tröskelvärden överskreds. Detta speciella krav fastställdes för att kommissionen skulle kunna granska enskilda viktigare falls påverkan på gemenskapshandeln och konkurrensen.
- (99) Kommissionen vill här betona det faktum att fallet Herakles inte är något tillfälligt fall utan ingår i OAE:s

generella program. Greklands ekonomiska situation förvärrades successivt efter oktober 1985. Inre och yttre obalanser hade skapat en svår situation, som krävde kraftfulla politiska åtgärder. Särskilt stod de grekiska myndigheterna i september 1985 inför stora utlandsbetalningar och press på växelkurserna. I oktober 1985 infördes därför ett ekonomiskt stabiliserings- och återhämtningsprogram. I detta ingick en devalvering av drakman med 15 %, ett system med räntefri deposition vid import, upphävandet av indexreglerade löneökningar, betydande ändringar av skattesystemet samt en hårdare kredit- och penningpolitik. Innan detta krisprogram infördes hade många grekiska företag haft finansiella problem på grund av den tidigare lönepolitiken, begränsningar i möjligheterna att friställa arbetskraft, priskontrollerna, räntekurserna och den övervärderade drakman. När kommissionen genom beslut 88/167/EEG godkände tillämpningen av lag 1386/83, påpekade den att för att krisprogrammets mål skulle kunna nås var det viktigt att de grekiska företagen sökte nå bästa möjliga ekonomiska resultat. Med tanke på att den grekiska regeringen genom krisprogrammet från oktober 1985 seriöst försökte förändra den tidigare politiken, uppfattades lag 1386/83 och OAE:s verksamhet som en integrerad del av programmet i fråga och förenligt med artikel 92.3 b.

- (100) Syftet med stödet var att åtgärda allvarliga problem i den grekiska ekonomin via sanering av Herakles och åtföljande kapitaltillskott. Om detta syfte bör det påpekas att Herakles var och är ett viktigt företag för den grekiska ekonomin. Den grekiska regeringen betonade detta faktum i sin skrivelse av den 3 december 1987 och anförde att utan OAE:s ingrepp skulle nedläggning hota en av de största cementindustrierna med cirka 2 000 direkt anställda, inom den näst största grekiska exportbranschen. Detta skulle fått allvarliga samhälleliga och regionala konsekvenser, samtidigt som det skulle inverkat på landets betalningsbalans.
- (101) Kommissionen noterar att stödet enligt fördraget skall vara så lågt som möjligt för genomförandet av de mål som det beviljats för, så att det inte snedvrider konkurrensen.
- (102) På dessa grunder godtar kommissionen att stödet till Herakles var nödvändigt för att framgångsrikt genomföra de grekiska myndigheternas åtgärder mot de allvarliga problemen i den grekiska ekonomin. Dock menar kommissionen att det inte var så lågt som möjligt, då det gick utöver målet att åtgärda de allvarliga problemen i den grekiska ekonomin och därigenom snedvred konkurrensen och påverkade handeln mellan medlemsstaterna, så att det också stred mot den gemensamma marknaden. En direkt konsekvens av de åtgärder som

godkändes för Herakles var att skulderna skrevs av, en viktig kostnadsbesparing då det i förhållande till offentliga organ inte behöver betalas några räntor för de inlösta skulderna eller någon dröjsmålsränta. Företaget fick en betydligt bättre likviditet, eftersom dess skulder omvandlades till kapital och det inte behövde betala räntor eller amorteringar till kreditorer, utan kunde förbättra sina kreditvillkor för kunder på marknaderna hemma och i utlandet och exportera större delen av sin produktion till andra medlemsstater. Företaget fick en starkare konkurrensställning på grund av exportökningen mot andra medlemsstater. Förenligt med artikel 92.3 b i fördraget kan bara den del av stödet anses vara som krävdes för att Herakles skulle bli livskraftigt, utan att detta påverkade handeln mellan medlemsstaterna och därigenom stred mot den gemensamma marknaden, eller gynnade företaget i förhållande till konkurrenterna. Denna del av stödet, som omfattas av syftet att avhjälpa allvarliga störningar i den grekiska ekonomin, påverkade dock handeln på så sätt att företaget tack vare det statliga ingreppet kunde fortsätta verksamheten och öka exporten till andra medlemsstater, dock utan att detta stred mot den gemensamma marknaden. Ökningen av Herakles export till andra medlemsstater måste nämligen ses mot bakgrund av den grekiska exportens omorientering mot andra medlemsstater som kunde konstateras 1986. Som ovan nämnts kollapsade de traditionella grekiska exportmarknaderna i Mellanöstern, vilket ledde till att de grekiska exportörerna alltmer inriktade sin produktion på medlemsstaterna. Detta berodde främst på den grekiska exportens konkurrenskraft i förhållande till den europeiska produktionen, som under perioden 1986–1990 inte förmådde täcka ökningen av den inhemska konsumtionen.

- (103) En del av stödet var inte förenlig med artikel 92.3, eftersom den gick utöver målet att åtgärda de allvarliga problemen i den grekiska ekonomin och gav företaget en i förhållande till konkurrenterna bättre finansiell ställning än som var nödvändig för att på lång sikt säkra dess överlevnad. För att kunna bedöma denna dels storlek ska kommissionen fortsättningsvis analysera Herakles ekonomiska utveckling och finansiella ställning samt redovisa det lämpligaste sättet att beräkna delen i fråga.

a) Herakles ekonomiska utveckling och finansiella ställning

- (104) Till 1983 gick Herakles med förlust. År 1985 fick företaget akuta finansiella problem: i sitt årsbokslut redovisade det ett negativt eget kapital på 2 163 miljoner drakmer, nettoförluster på 4 216 miljoner drakmer och

nettoförluster i den ordinarie verksamheten på 4 623 miljoner drakmer. I slutet av 1985 uppgick dess ackumulerade förluster till 7 249 miljoner drakmer.

- (105) År 1985 och 1986 dvs. före det statliga ingreppet var Herakles situation sådan att

- det förfogade över moderna produktionsanläggningar, till följd av ett betydande investeringsprogram från början av 80-talet (1983 var det sista året med höga kapitalkostnader),
- investeringsprogrammet hade till stor del, men ej helt, finansierats med kompletterande utländsk upplåning,
- devalveringen av drakman invercade negativt på denna lånekostnad,
- prognoserna över försäljningsintäkterna försämrades till följd av den inhemska priskontrollen,
- till den minskade efterfrågan på företags traditionella exportmarknader (Mellanöstern) kom oljekrisen 1985–1986 (som begränsade oljeexportländernas möjligheter att exportera olja för att finansiera större byggnadsprogram).

- (106) Till följd av upplåningen kännetecknades alltså företags ekonomiska och finansiella situation av snabbt ökande finansiella kostnader, som inte bara påverkade dess lönsamhet negativt men också skapade ett likvidationshot. Å andra sidan fanns det möjligheter till relativt betydande produktivetsförbättringar, till följd av det investeringsprogram som genomförts i början av 80-talet.

- (107) För att rädda företaget från konkurs omvandlades genom ett regeringsbeslut av den 7 augusti 1986 Herakles skulder till olika kreditinstitut på 27 755 miljoner drakmer till aktiekapital. På detta sätt befriades Herakles från en del av sina skulder, där det slapp betala ränta på ifrågavarande lån och slapp utdelningar till aktieägare. Företaget räddades och kunde fortsätta att exportera en del av sin produktion till andra medlemsstater.

- (108) I tabellen nedan visas Herakles finansiella och ekonomiska situation under perioden 1985–1989, dvs. resultaten av det statliga stödets effekter på företagets bokslut.

(miljoner drakmer)

	1985	1986	1987	1988	1989
Anläggningstillgångar	27 627	24 507	22 194	26 854	24 572
Omsättningstillgångar	14 301	14 987	17 078	20 438	25 132
Eget kapital	- 2 163	23 054	23 751	32 402	35 866
Långfristiga skulder	13 990	4 841	2 768	1 506	687
Kortfristiga skulder	30 933	12 679	12 155	12 305	11 249
Balansomslutning	43 583	40 919	39 820	47 607	49 934
Omsättning	29 928	29 840	30 480	34 923	39 549
Rörelsekostnader	28 020	27 356	26 840	29 777	31 940
Rörelseresultat	1 908	2 484	3 640	5 146	7 609
Finansiella kostnader	- 6 530	- 4 202	- 2 388	- 2 087	- 1 992
Resultat efter finansnetto	- 4 622	- 1 718	1 252	3 059	5 617
Resultat före bokslutsdisp. och skatt	407	- 230	- 1 144	- 1 634	- 2 151
Nettoresultat	- 4 215	- 1 948	108	1 425	3 466

Källa: företagets årsrapporter 1985–1989.

- (109) I tabellen nedan visas tendensen för några av Herakles nycketal före och efter omvandlingen av skulder till kapital.

	1985	1986	1987	1988	1989
Lång- och kortfristiga skulder/balansomslutning	1,03	0,43	0,37	0,29	0,24
Omsättningstillgångar/kortfristiga skulder	0,46	1,18	1,41	1,66	2,23
Nettoresultat före skatt/balansomslutning	- 0,1	- 0,05	0	0,03	0,07

Källa: företagets årsrapporter 1985–1989.

- (110) Det framgår av Herakles årsrapporter att företagets finansiella situation var särskilt allvarig innan skulderna omvandlades till aktiekapital: de höga finansiella kostnaderna på grund av den höga skuldsättningen gav betydande förluster, så att bolagets aktiekapital förbrukades. Det bör dock nämnas att Herakles under flertalet av de för företaget kritiska åren kunde notera positiva rörelseresultat, oaktat finansiella kostnader, och att dess höga finansiella kostnader i hög grad hängde ihop med hela den grekiska ekonomins exceptionellt svaga ställning.

b) Alternativa beräkningssätt för den stöddel som översteg miniminivån

- (111) Som nämndes i samband med det utsträckta förfarandet enligt artikel 93.2⁽¹⁶⁾ och efter förstainstansrättens dom, tvivlade kommissionen i hög grad på att stödet till

⁽¹⁶⁾ Se not 1.

Herakles kunde vara förenligt med den gemensamma marknaden. Särskilt betvivlade kommissionen att det undantag som föreskrivs i artikel 93.2 b kunde tillämpas på fallet Herakles. Den menade att stödet kan ha gett Herakles en starkare konkurrensställning än som kunde motiveras av att säkra dess överlevnad.

(112) Granskas de finansiella kostnaderna för Titan och Herakles i förhållande till dessas omsättning och försäljningsvolym, kommer kommissionen till slutsatsen att Herakles var överkapitaliserat i storleksordningen 5 miljarder drakmer. Följaktligen kan stödet inte ha begränsats till en miniminivå.

(113) Efter det att förfarandet utsträckts i enlighet med artikel 93.2 erhöll kommissionen flera synpunkter från tredje part, vilka också behandlade sättet att beräkna miniminivån för omvandlingen av skulder till aktier för att säkra Herakles överlevnad.

(114) För sina medlemmars räkning hade BCA vänt sig till professor George Yarrow (Hertford College) för en granskning av stödets ekonomiska aspekter. I sin första rapport beräknar denne Herakles överkapitalisering genom att analysera kassaflödet enligt dess redovisning. På begäran av kommissionen bad den brittiska cementindustrin professor Yarrow att inkomma med ytterligare synpunkter, eftersom slutsatserna i den första rapporten närmast var av efterhandskaraktär och endast kunde användas som fakta om inträffade händelser.

(115) I sin senare analys "före stödet" och jämförelser av företagens finansiella struktur drar professor Yarrow slutsatsen att Herakles investeringar (jämfört med Titan) finansierats på samma sätt som Titans verksamhet i stort. Företagen har nämligen en liknande mix av lån och eget kapital och liknande betalningar och avgifter för lån och kapital. Med detta som utgångspunkt visar uppgifter om avskrivningar och tillgångsposter att Herakles kreditvärdighet, med allt annat oförändrat, under mitten av 80-talet bör ha varit dubbelt så god som Titans. BCA drar härav slutsatsen att Herakles omvandling av skulder till aktier år 1986 överskred miniminivån med 15,5 miljarder drakmer.

(116) I sitt klagomål hävdar Titan att en överkapitalisering skett och att en omvandling i denna storleksordning varken var acceptabel eller rimlig, sett till företagets storlek och behov. Enligt Titan skulle det minimum som krävts för Herakles överlevnad motsvara vad företaget behövde

för att betala skuldräntorna och upprätthålla produktionen. Därför analyserade Titan Herakles förväntade kassaflöde efter 1986, eftersom kassaflödet används till att reglera skulder.

(117) Dessa beräkningar utgick ifrån finansiella data i *Herakles* årsrapporter och Titan drar här slutsatsen att Herakles kassaflöde från och med 1987 varit tillräckligt stort för att med annuitetslån tåla ytterligare skulder på åtminstone 15 eller 20 miljarder drakmer.

(118) För att visa att omvandlingen av dess skulder till aktiekapital år 1986 inte lett till överkapitalisering har företaget Herakles skickat en rapport till kommissionen, sammanställd av professorerna Iosif Chassid (Pireus universitet) och Emmanouil Sakellis (Panteionuniversitet, Aten). Beräkningarna baseras på jämförelser av olika nyckeltal för Herakles kapitalstruktur med motsvarande nyckeltal i ett större urval av internationella cementtillverkare⁽¹⁷⁾. I urvalen ingår inte bara livskraftiga företag utan även företag i svårigheter.

(119) Rapportens utgångspunkt var att fastställa hur stor ökning av Herakles nettovärde som den 31 december 1985 hade krävts för att säkra företagets överlevnad. För att ett företag skall kunna anses som livskraftigt måste dess långfristiga kapital överstiga företagets anläggningstillgångar. Är så inte fallet måste företaget finansiera en del av sina anläggningstillgångar med kortfristiga lån, vilket inte är sunt, då dess rörelsekapital (där även icke likvida tillgångar ingår) inte skulle kunna täcka dessa kortfristiga skulder.

(120) För att bestämma den nödvändiga omfattningen av de kortfristiga skuldernas omvandling till aktiekapital användes finansiella bokslutsdata ur de fyra urvalen, ur vilka individuella och genomsnittliga värden för finansiella nyckeltal hämtades. Här användes det geometriska medeltalet av samtliga urvals genomsnitt som det lämpliga kritiska värdet som Herakles finansiella struktur borde sträva mot. Följande nyckeltal framräknades ur urvalen: i) långfristiga skulder plus nettovärde genom anläggningstillgångar, ii) anläggningstillgångar genom nettovärde och iii) Z-nyckeltal (dvs. nyckeltal för sannolikheten för konkurs).

⁽¹⁷⁾ Urval 1: Troy Almanac of Business and Financial Ratios (441 bolag med cementproduktion, perioden juli 1984 till juni 1985).

Urval 2: Value Line-databaserna (samtliga cementindustrier i Förenta staterna, 1985).

Urval 3: Robert Morris och Associates, Annual Statement Studies (209 bolag med produktion av cement och relaterade produkter, perioden april 1985 till mars 1986).

Urval 4: Robert Morris och Associates, Annual Statement Studies (136 bolag med produktion av färdigblandad cement, perioden april 1985 till mars 1986).

- (121) Med det första nyckeltalet beräknades den nödvändiga ökningen av Herakles långfristiga kapital till 27,5 miljarder drakmer. Detta är den volym som skulle behövts för att omvandla kortfristiga skulder till antingen långfristiga lån eller aktiekapital, så att nyckeltalet kom upp i samma nivå som i de fyra urvalen. Då det i Herakles fall i augusti 1986 var totalt 20,2 miljarder i kortfristiga skulder som omvandlades till aktiekapital (resterande 7,5 miljarder avsåg långfristiga lån som omvandlades till aktiekapital), var kapitaliseringen i själva verket lägre än vad nyckeltalet anger. Övriga nyckeltal ger liknande resultat.
- (122) I samband med granskningen av hur stor del av skuld-omvandlingen som överskred vad som krävts för att säkra företagets överlevnad menar kommissionen, att det med hänsyn till den grekiska cementmarknadens karakteristika är lämpligt att jämföra Herakles med den något mindre men stabilt lönsamma konkurrenten Titan. Så skedde i november 1995, när förfarandet utsträckts i enlighet med artikel 93.2. En sådan jämförelse motiveras av det faktum att de två företagen verkade under samma svåra villkor och hade liknande utgifter, som arbets-, energi- och räntekostnader. Vid tiden för kapitaltillskottet skilde sig de villkor som på marknaden rådde för grekiska företag faktiskt betydligt från vad som gällde för dessas europeiska konkurrenter. Detta gällde särskilt makroekonomisk miljö, insatsvarors priser och villkor, bestämmelser i nationell bolagsrätt, prisbildningssystem och beroende av exportmarknader.
- (123) Beträffande det bokföringsår som valts till utgångsår anser kommissionen också att 1987 är ett lämpligt år härvidlag, då detta var Herakles första normala verksamhetsår efter stödet. Detta gäller också för beslutet att utsträcka förfarandet i enlighet med artikel 93.2. Jämförelsen i fråga medger en granskning av den situation som rådde när det statliga ingreppet skedde.
- (124) Kommissionen anser att jämförelsen mellan Herakles och Titans finansiella struktur måste göras med tre finansiella nyckeltal. Det första är finansiella nettoavgifter för omsättning, finansiella nettoavgifter per sålt ton samt finansiella nettoavgifter per producerat ton. Utgående ifrån de uppgifter som utväxlats under det förfarande som inlets i enlighet med artikel 93.2 menar kommissionen, att det är lämpligt att komplettera de två nyckeltal som använts i samband med dess beslut från november 1995 om att utsträcka förfarandet i enlighet med artikel 93.2. Nyckeltalet i fråga är "finansiella nettoavgifter per producerat ton". Detta gör det möjligt för kommissionen att göra en riktigare jämförelse av de två företagen, eftersom det kan kompensera för olika försörjningsstrategier som i det ena fallet handlar om lagring av produktionen och i det andra om försörjning direkt från produktion.
- (125) Med hjälp av uppgifter som de grekiska myndigheterna skickade den 8 februari 1999 kan kommissionen bättre underbygga sina definitiva slutsatser. Den kan nämligen finslipa den finansiella metoden för beräkning av Herakles överkapitalisering. Beräkningen innebär en mer analytisk jämförelse mellan de finansiella avgifterna, både för Herakles och Titan, då inkomster från intressenter räknas av från bägge företagens samlade finansiella avgifter.
- (126) På detta sätt kan kommissionen fastslå att Titans finansiella nettoavgifter utgjorde 10,1% av dess omsättning, medan motsvarande siffra för Herakles var knappt 8,1%. Vad gäller finansiell nettokostnad i förhållande till försäljningsvolym, är siffran 469,9 drakmer/ton för Titan och 392,7 drakmer/ton för Herakles. Finansiella nettokostnader per producerat ton är slutligen 423,5 drakmer/ton för Titan och 471,2 drakmer/ton för Herakles.
- (127) Kommissionen har beräknat den genomsnittliga teoretiska finansiella utgiftsvolym som Herakles besparats. Genom att använda Titans nyckelvärden kommer den här till slutsatsen att Herakles överkapitalisering uppgår till 2 488 miljoner drakmer (cirka 7 miljoner euro).
- (128) Metoden ger en blygsammare skillnad mellan de två företagens finansiella avgifter och följaktligen en jämfört med Titan mindre grad av överkapitalisering för Herakles del. Motivet till att använda metoden i fråga är det faktum att de finansiella avgifter som använts i jämförelsen mellan Herakles och Titan motsvarar varandra, eftersom de är nettovärden och följaktligen jämförbara. På ekonomins område föredrar man att vid denna typ av analyser använda finansiella avgifters netto- och inte bruttovärden, eftersom de förra är mer exakta.
- (129) Beloppet 2 488 miljoner drakmer utgör den till kapital omvandlade skuldvolym som överskridit det minimum som krävts för att säkra Herakles långsiktiga överlevnad. Denna överkapitalisering hade snedvridande effekter på den europeiska cementmarknaden, eftersom den stärkte företagets konkurrenssställning. Detta visade sig i ökad export och en omorientering av Herakles export mot andra medlemsstater. Denna del av stödet krävdes inte för att säkra företagets överlevnad. Den syftade inte till att avhjälpa en allvarlig störning i den grekiska ekonomin utan gav företaget en omotiverat mer gynnsam ställning i förhållande till konkurrenterna. Denna del är inte förenlig med den gemensamma marknaden i enlighet med artikel 92.3 b i fördraget. En återvinning av de vinster som företaget gjort är nödvändig för att återupprätta den tidigare konkurrenssituationen.
- (130) På detta sätt kan kommissionen beräkna Herakles överkapitalisering på uppgifter från tiden när det statliga ingreppet skedde. Det vill säga att den inte behöver använda sekundära uppgifter, som utgår från händelser efter omvandlingen av skulderna och som inte var kända när det statliga ingreppet skedde. Av dessa skäl tvivlar

kommissionen på Titans sätt att beräkna Herakles överskjutande aktiekapital. Detta baserar sig nämligen på en analys av företagets kassaflöden efter 1986 och dess kreditvärdighet.

- (131) Kommissionens sätt att fastställa Herakles överkapitalisering relaterar också de två företagens finansiella avgifter till deras produktion (uttryckt både i pengar och absoluta tal). Det gör det möjligt att avvisa konstlade antaganden som gjorts av BCA, i samband med beräkningen av Herakles överskjutande aktiekapital. Hit hör bl.a. att Titans finansiella struktur skulle likna Herakles och att de vid finansieringen av sin verksamhet skulle haft en liknande mix av skulder och aktiekapital, något som inte alls motsvarade verkligheten under perioden i fråga.

- (132) Kommissionen är också tveksam till Herakles tillvägagångssätt, när det söker bevisa att företaget inte var överkapitaliserat. Detta sätt utgår nämligen från att Herakles jämförs med ett stort antal internationella cementtillverkare. Det har redan sagts att de marknadsvillkor som vid tidpunkten för kapitaltillskottet gällde för de grekiska företagen skilde sig betydligt från vad som gällde för deras konkurrenter i världsmåttstock. Och det kan inte vara riktigt att analysen baseras på en jämförelse av finansiella nyckeltal för företag som verkar i olika miljöer och under olika villkor.

- (133) Analysen ovan tar inte bara hänsyn till de tvivel som kommissionen ursprungligen formulerade i samband med stödet ifråga utan också till granskningen av stödets snedvridande effekter på gemenskapsnivå. I detta sammanhang granskade kommissionen i vilken mån stödet beviljades i enlighet med beslut 88/167/EEG, dvs. med lag 1386/83 och artikel 92 i fördraget. Analysen visar att omvandlingen av den del av Herakles skulder till aktiekapital år 1986 kan anses ha genomförts av den grekiska regeringen på ett sätt som var förenligt med beslut 88/167/EEG avseende lag 1386/83.

- (134) Vad avser stödets förenlighet med artikel 92 i fördraget visar emellertid granskningen också att en del av det totala stödet på totalt 27 755 miljoner drakmer, konkret 25 267 miljoner, i enlighet med artikel 92.3 b i fördraget kan anses vara förenligt med den gemensamma marknaden. Det syftade nämligen till att avhjälpa en allvarlig störning i den grekiska ekonomin, utan att påverka handeln i en omfattning som strider mot den gemensamma intresset och utan att ge företaget en omotiverat mer gynnsam ställning i förhållande till konkurrenterna. Samtidigt visar analysen också att Herakles överkapitaliserats i storleksordningen 2 488 miljoner drakmer. För att rätta till stödets snedvridande effekt på marknaden ålägger kommissionen därför Grekland att från Herakles återvinna beloppet 2 488 miljoner drak-

mer. Till beloppet skall läggas ränta som beräknas på grundval av den referensränta som används vid beräkningen av bidragsekvivalenten inom ramen för regionalstöd och löper från och med den dag då stödet betalades ut till stödmottagaren till dess att det faktiskt återbetalas.

- (135) Genom den utförda analysen har kommissionen följaktligen också uppfyllt sin förpliktelse att pröva i vad mån stödet snedvridit konkurrensen och påverkat handeln mellan medlemsstaterna, vilket den ålades att göra av förstainstansrätten, när denna ogiltigförklarade kommissionens beslut att godkänna stödet till Herakles.

IX

Slutsatser

- (136) Genom den utförda analysen har kommissionen visat att stödet var lagstridigt och delvis oförenligt med den gemensamma marknaden.
- (137) Företaget Herakles hävdar att i det fall kommissionens beslut om förenlighet med den gemensamma marknaden ogiltigförklaras, bryter detta mot rättssäkerhetsprincipen och principen om sund förvaltning. Beträffande Herakles synpunkt att de fakta som kommissionen grundade sitt beslut på inte har förändrats, bör det nämnas att förstainstansrätten i sin dom anmodar kommissionen att inte bara bedöma de förutsebara effekterna av stödet, utan också, åtminstone indirekt ålägger kommissionen att granska de effekter som faktiskt kan konstateras under perioden 1986–1991. De fakta som kommissionen alltså skall granska hänför sig alltså inte bara till tiden då stödet beviljades utan också till senare händelser.
- (138) Kommissionen konstaterar också att domstolen i enlighet med sin fasta praxis⁽¹⁸⁾ alltid hävdat att, med hänsyn till att statliga stöd obligatoriskt skall granskas av kommissionen enligt artikel 93 i fördraget, företag inte får förlita sig på att det stöd de erhållit är lagligt annat än om det beviljats i enlighet med det förfarande som föreskrivs i artikeln i fråga. Det faktum att kommissionen ursprungligen godkände stödet till Herakles får inte anses ha givit upphov till några berättigade förvänt-

⁽¹⁸⁾ Dom av den 20 september 1990 i mål C-5/89, Kommissionen mot Tyskland, Rec. 1990, s. I-3437, punkt 14; och dom av den 14 januari 1997 i mål C-169/95, Spanien mot kommissionen, REG 1997, s. I-135, punkt 53.

ningar hos det mottagande företaget Herakles, eftersom detta beslut i tid överklagades vid förstainstansrätten, som i sin tur ogiltigförklarade det. Följaktligen får kommissionens felbedömning inte undanröja konsekvenserna av Greklands lagstridiga agerande.

2. Återvinnandet skall ske i enlighet med förfarandena i nationell lagstiftning. Det belopp som skall återkrävas skall löpa med ränta från och med den dag då stödet betalades ut till stödmottagaren till dess att det faktiskt återbetalas. Räntan skall beräknas på grundval av den referensränta som används vid beräkningen av bidragsekvivalenten inom ramen för regionalstöd och som gällde den dag då stödet beviljades.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Kapitaltillskottet på 27 755 miljoner drakmer till Allmänna Cementbolaget Herakles utgör stöd i den mening som avses i artikel 92.1 i fördraget. En del av detta stöd, uppgående till 25 267 miljoner drakmer, skall anses vara förenligt med den gemensamma marknaden, eftersom det uppfyller kraven för att omfattas av det undantag som föreskrivs i artikel 92.3 b i EG-fördraget. Resterande del av stödet, uppgående till 2 488 miljoner drakmer, är inte förenligt med den gemensamma marknaden.

Artikel 2

1. Grekland skall vidta nödvändiga åtgärder för att från mottagaren återvinna det oförenliga stöd som avses i artikel 1 och som olagligen redan utbetalats till stödmottagaren och skall återkalla den i artikel 1 nämnda del av stödet som uppgår till 2 488 miljoner drakmer.

Artikel 3

Grekland skall inom två månader från delgivningen av detta beslut underrätta kommissionen om vilka åtgärder som har vidtagits för att följa det.

Artikel 4

Detta beslut riktar sig till Republiken Grekland.

Utfärdat i Bryssel den 17 mars 1999.

På kommissionens vägnar

Karel VAN MIERT

Ledamot av kommissionen

KOMMISSIONENS BESLUT**av den 25 november 1999****om Portugals stödordning för skuldsanering av företag inom sektorn för intensiv boskapsskötsel och för främjande av svinuppfödning***[delgivet med nr K(1999) 4861]***(Endast den portugisiska texten är giltig)**

(2000/200/EG)

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION HAR FATTAT
DETTA BESLUT

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 88.2 första stycket i detta,

med beaktande av rådets förordning (EEG) nr 2759/75 av den 29 oktober 1975, om den gemensamma organisationen av marknaden för griskött⁽¹⁾ och rådets förordning (EEG) 2777/75 om den gemensamma organisationen för fjäderfäkött⁽²⁾, senast ändrade genom förordningarna (EG) nr 3290/94⁽³⁾ och (EG) nr 2916/95⁽⁴⁾, särskilt artiklarna 21 och 19 i dessa,

efter att ha gett berörda parter tillfälle att inkomma med synpunkter⁽⁵⁾, och

av följande skäl:

I

Förfarandet

- (1) Genom kapitel I i dekret nr 146/94 av den 24 maj 1994 inrättades en kredit för skuldsanering av företag inom sektorn för intensiv boskapsskötsel och genom kapitel II en kredit för främjande av svinuppfödning. Lagtexten offentliggjordes i Portugals officiella tidning⁽⁶⁾.
- (2) Då kommissionen från de portugisiska myndigheterna inte fått någon anmälan om statligt stöd enligt artikel

88.3 i fördraget, vände den sig den 26 november 1996 i en skrivelse till dessa med begäran om att de inom femton arbetsdagar skulle bekräfta stödets existens, dess ikraftträdande och eventuella budgetkonsekvenser samt uppgifter om en av krediterna. I en skrivelse av den 23 december 1996 bekräftade de portugisiska myndigheterna att dekret nr 146/94 existerade och avsåg statligt stöd via krediter för skuldsanering av företag inom sektorn för intensiv boskapsskötsel och för främjande av svinuppfödning. I konsekvens därmed fördes åtgärden i fråga in som nr NN 65/97 i registret över icke anmälda stöd.

- (3) Genom skrivelse av den 23 maj 1997, diarieförd den 27 maj 1997, lämnade Portugals ständiga representation vid Europeiska unionen till kommissionen de uppgifter som begärts i skrivelserna av den 26 november 1996 och 5 maj 1997.
- (4) Genom skrivelse av den 10 oktober 1997 meddelade kommissionen Portugal sitt beslut att beträffande denna stödordning inleda det förfarande som föreskrivs i artikel 88.2 i fördraget. Genom samma skrivelse uppmanade kommissionen Portugal att inkomma med synpunkter, inom en månad från dagen för nämnda skrivelse.
- (5) Kommissionens beslut att inleda det förfarande som föreskrivs i artikel 88.2 i fördraget offentliggjordes i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning*⁽⁷⁾. Kommissionen uppmanade övriga medlemsstater och berörda parter att inkomma med synpunkter, inom en månad från dagen för offentliggörandet i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning*.
- (6) Portugals kommentarer mottogs i en skrivelse av den 13 januari 1998.
- (7) Kommissionen har i denna sak inte erhållit några synpunkter från tredje part.

⁽¹⁾ EGT L 282, 1.11.1975, s. 1.

⁽²⁾ EGT L 282, 1.11.1975, s. 77.

⁽³⁾ EGT L 349, 31.12.1994, s. 105.

⁽⁴⁾ EGT L 305, 19.12.1995, s. 49.

⁽⁵⁾ EGT C 83, 18.3.1998, s. 5.

⁽⁶⁾ *Diário da República – Série I-A*, n.º 120, 24 de Maio de 1994.

⁽⁷⁾ Se fotnot 5.

II

Kredit för främjande av svinuppfödning***Detaljerad beskrivning av stöden***

- (8) Syftet med dekret nr 146/94 av den 24 maj var att åtgärda strukturella problem som ansågs allvarliga inom sektorn för intensiv boskapsskötsel utan markarealer. Denna sektor ansågs å andra sidan inte vara berättigad till stöd från de operativa program som medfinansierades genom utvecklingssektionen vid EUGFJ. Genom dekretet inrättades två åtgärder: en kredit för skuldsanering inom sektorn för intensiv boskapsskötsel (tillgänglig för uppfödning av svin, fjäderfä och kaniner) och en för främjande av svinuppfödning (enbart tillgänglig för svinuppfödning och svinuppgödning i ett slutet system).
- (12) Syftet med denna kredit var att erbjuda svinuppfödare finansiella medel för förvärv av produktionsfaktorer (insatsförbrukning).
- (13) Stöden gavs i form av räntesubventioner för banklån. Dessa lån hade en maximal löptid på fyra år, med årlig amortering. Uttryckt i procent av räntan för de lån som upptagits varierade subventionerna över åren och minskade efter första året (år 1: 10 %, år 2: 8 %, år 3: 6 %, år 4: 4 %).
- (14) Den totala krediten fick inte överstiga 7 632 miljoner escudos.
- Kredit för skuldsanering inom sektorn för intensiv boskapsskötsel**
- (9) Syftet med krediten för skuldsanering inom sektorn för intensiv boskapsskötsel var:
- Att underlätta för mottagarna att omförhandla lån hos kreditinstitut för uppfödningsverksamheten vilka kunde visas gälla investeringar som genomförts mellan den 1 januari 1985 och den 31 december 1993 för modernisering av anläggningar samt för hälso- och miljöskydd.
 - Att göra resurser tillgängliga för dessa företag att reglera obetalda skulder till leverantörer av investeringsvaror vilka uppstått mellan den 1 januari 1992 och den 31 december 1993.
- (10) Stöden gavs i form av räntesubventioner för banklån. Dessa lån hade en maximal löptid på fem år, med årlig amortering från och med det andra året. Subventionen varierade mellan åren och minskade efter det första året (år 1: 60 %, år 2: 45 %, år 3: 30 %). Från och med det fjärde året gavs ingen räntesubvention för lånen. Subventionen beräknades utifrån den referensränta på 13 % som fastställts i lagdekret nr 359/89 av den 18 november 1989⁽⁸⁾.
- (11) Den totala krediten fick inte överstiga 28 miljarder escudos.
- Motivering till att inleda det förfarande som föreskrivs i artikel 88.2 i fördraget**
- (15) Kommissionens motiv för beslutet att inleda förfarandet enligt artikel 88.2 i fördraget kan sammanfattas som följer:
- (16) Beträffande krediten för skuldsanering inom sektorn för intensiv boskapsskötsel menar kommissionen att åtgärden varken uppfyller villkoren för undsättningsstöd eller för stöd för omstrukturering av företag i svårigheter, som anges i den vid tidpunkten gällande gemenskapsramen⁽⁹⁾. I dennas punkt 2.2 föreskrivs att medlemsstaterna, om de så önskar, får fortsätta att tillämpa de särskilda regler som kommissionen föreskriver för denna typ av stöd till jordbrukssektorn.
- (17) För att de särskilda reglerna för omstrukturering av jordbruksföretag skall få tillämpas måste tre villkor uppfyllas: stödet skall avse redan gjorda investeringar, stödet (inbegripet eventuellt tidigare investeringsstöd) får inte överskrida vissa satser och det skall gälla företag som kan visa att de är bärkraftiga och inte löper risk att gå i konkurs.
- (18) Kommissionen anser att den av Portugal givna krediten uppfyller det första villkoret men inte de två senare.

III

⁽⁸⁾ Det nationella referenstalet är för närvarande 8 %.

⁽⁹⁾ EGT C 368, 23.12.1994, s. 12.

- (19) Beträffande krediten för främjande av svinuppfödning anser kommissionen att det, då den avsåg förvärv av produktionsfaktorer för främjande av verksamhet, här inte handlade om investeringar utan om kortfristiga lån (driftskrediter). Åtgärden i fråga uppfyllde inte huvudkriteriet i vid tidpunkten gällande gemenskapspraxis, nämligen en varaktighet på högst ett år.

IV

Kommentarer från Portugal

- (20) I en skrivelse av den 13 januari 1998 kommenterade den portugisiska regeringen de i punkt III beskrivna åtgärderna.
- (21) Rent allmänt hävdade de portugisiska myndigheterna att stödet i fråga utgör den portugisiska statens enda stöd till den intensiva boskapsskötseln, som vid tidpunkten befann sig i en svår situation, främst p.g.a. följande tre faktorer:
- Att gränserna öppnades för jordbruksprodukter och importen ökade pressen på priserna, med betydande prissänkningar som följd.
 - Höga bankräntor, framför allt inom jordbrukssektorn.
 - Höga foderpriser beroende på torkan (och den därigenom dåliga skörden) under 1993 och på landets läge i gemenskapens randområde.

De portugisiska myndigheterna tillägger att marknadsituationen för den intensiva boskapsskötseln trots stödet inte förbättrades. I praktiken har Portugal sedan 1993 gått från att vara självförsörjande på området till att vara nettoimportör av 20% av sin inhemska konsumtion.

Skuldsaneringskrediten inom sektorn för intensiv boskapsskötsel

- (22) De portugisiska myndigheterna understryker att kommissionen medger att "stödbeloppet fortfarande understiger de maximala satser som kommissionen normalt godkänner". I detta sammanhang förstår de inte betydelsen

av meningen "kommissionen utgår ändå ifrån att eftersom man i efterhand kunnat konstatera att de angivna övre gränserna inte efterlevts har dessa gränser heller inte efterlevts då stödet beviljades". Enligt myndigheterna i fråga lyfter kommissionen fram den formella frågan om när gränserna överskreds och försummar grundfrågan om efterlevnaden av de övre gränserna.

- (23) Kommissionen har dragit slutsatsen att stödordningen följer de sektoriella begränsningarna enligt rådets förordning (EG) nr 950/97⁽¹⁰⁾. Enligt de portugisiska myndigheterna förefaller kommissionen underordna stödordningen för jordbruksföretagen under förordningens sektoriella begränsningar, då dessa begränsningar är en del av strukturpolitiken för jordbruket. Emellertid förekommer detta krav inte bland de i förordningen nämnda sektoriella begränsningarna, varför de för de portugisiska myndigheterna inte är tillämpliga.
- (24) Beträffande företagens bärkraft påpekar de portugisiska myndigheterna att kommissionens kriterier bara anger begreppet bärkraft, utan att precisera om det gäller ekonomisk eller finansiell bärkraft. Myndigheterna i fråga anser sig å andra sidan inte kunna förutsätta att bankerna i sin bedömning bara tagit hänsyn till företagens finansiella situation.

Kredit för främjande av svinuppfödning

- (25) Vad gäller denna åtgärd har kommissionen inte fått någon kommentar från den portugisiska regeringen.

V

Bedömning av stöden**Tillämpbarheten av artikel 87.1 i fördraget**

- (26) I artikel 21 i förordning (EEG) nr 2759/75 och artikel 19 i förordning (EEG) nr 2777/75 föreskrivs att artiklarna 92–94 i fördraget (de nya artiklarna 87–89) skall gälla för produktionen av och handeln med de produkter som anges i artikel 1.1 i de förordningarna.

⁽¹⁰⁾ EGT L 142, 2.6.1997, s. 1.

- (27) Enligt artikel 87.1 är stöd som ges av en medlemsstat eller med hjälp av statliga medel, av vilket slag det än är, som snedvrider eller hotar att snedvrida konkurrensen genom att gynna vissa företag eller viss produktion, oförenligt med den gemensamma marknaden i den utsträckning det påverkar handeln mellan medlemsstaterna.
- (28) Gemenskapens produktion av kött och andra produkter som härrör från svin, fjäderfä eller kaniner uppgår till 22,31 miljoner ton⁽¹¹⁾. Den portugisiska produktionen av kött och andra produkter som härrör från svin, fjäderfä eller kaniner uppgår till 0,54 miljoner ton. För dessa produkter är handeln betydande mellan Europeiska gemenskapen och Portugal. 1997 importerade Portugal 75 900 ton av dessa produkter från övriga medlemsstater och exporterade 4 100 ton. För Portugal uppgår värdet av denna handel till 6,0 miljoner euro för exporten och 160,5 miljoner euro för importen.
- (29) Följaktligen kan ifrågavarande åtgärder påverka handeln mellan medlemsstaterna med produkter som härrör från svin och fjäderfä, då handeln alltid påverkas av stöd som bara gynnar aktörer i en medlemsstat. Åtgärderna har direkta effekter på produktionskostnaderna för företagen inom sektorn för intensiv boskapsskötsel i Portugal. De innebär därför en ekonomisk fördel i förhållande till jordbruksföretag i övriga medlemsstater som inte har tillgång till motsvarande stöd. Följaktligen snedvrider de eller hotar att snedvrida konkurrensen.
- (30) Mot denna bakgrund måste åtgärderna ifråga betraktas som statligt stöd som strider mot kriterierna i artikel 87.1.

Möjliga undantag enligt artikel 87 i fördraget

- (31) Undantag från principen om oförenlighet medges enligt artikel 87.1.
- (32) Det står dock klart att de undantag som föreskrivs i artikel 87.2 inte är tillämpliga. De har heller inte åberopats av de portugisiska myndigheterna.
- (33) De i artikel 87.3 föreskrivna undantagen måste tolkas restriktivt vid bedömningen av regionala eller sektoriella stödprogram eller när konkreta fall skall bedömas inom ramen för allmänna stödordningar. I praktiken skall undantag bara medges, om kommissionen kan dra slutsatsen att stödet krävs för att något av de angivna syf-

tena skall uppnås. Skulle man medge undantag för stöd som inte uppfyller detta krav skulle man tillåta att handeln mellan medlemsstaterna påverkas och konkurrensen snedvrids. Detta är inte i gemenskapens intresse och innebär en oskälig fördel för aktörerna i vissa medlemsstater.

- (34) I artikel 87.3 c föreskrivs att stöd kan anses vara förenligt med den gemensamma marknaden om det avser att underlätta utvecklingen av vissa näringsverksamheter eller vissa regioner, förutsatt att det inte påverkar handeln i negativ riktning i en omfattning som strider mot det gemensamma intresset.
- (35) Det är utifrån denna bestämmelse som stödet skall bedömas.

Kredit för skuldsanering inom sektorn för intensiv boskapsskötsel

- (36) Vid sin analys av kreditens förenlighet utgick kommissionen inledningsvis från Gemenskapens riktlinjer för statligt stöd till att rädda och omstrukturera företag i svårigheter⁽¹²⁾. Dessa gällde vid tidpunkten för stödet och inledandet av förfarandet enligt artikel 88.2 i fördraget. Riktlinjerna har emellertid ersatts av nya⁽¹³⁾, som gäller sedan den 1 januari 1998. Av rättssäkerhetsskäl sker slutbedömningen av åtgärden naturligt nog enligt de kriterier som gällde när förfarandet enligt artikel 88.2 i fördraget inleddes.
- (37) I punkt 2.2 i riktlinjerna för 1994 föreskrivs att medlemsstaterna, om de så önskar, får fortsätta att tillämpa de särskilda regler kommissionen föreskriver för denna typ av stöd till jordbrukssektorn. Portugal har inte meddelat kommissionen vilka kriterier som borde tillämpas vid bedömningen av åtgärderna.
- (38) Mot denna bakgrund måste kommissionen ta upp samtliga aspekter i riktlinjerna, nämligen undsättningsstöd, stöd till omstrukturering samt särskilda regler för jordbrukssektorn.
- (39) Följande krav gäller för undsättningsstöd:
- Det skall bestå av likviditetsstöd i form av kreditgarantier eller krediter som skall återbetalas med marknadsmässig ränta.

⁽¹²⁾ Se fotnot 9.

⁽¹³⁾ EGT C 283, 19.9.1997, s. 2.

⁽¹¹⁾ Källa: Eurostat 1997.

- Det skall begränsa sig till det belopp som är nödvändigt för att driva företaget vidare (exempelvis täcka löneutbetalningar och löpande leveranser).
 - Det skall endast utbetalas under den period (i regel inte över sex månader) som är nödvändig för att utarbeta en nödvändig och genomförbar omstruktureringsplan.
 - Det skall vara berättigat på omedelbara sociala grunder och inte leda till ekonomisk snedvridning gentemot andra medlemsstater.
- (40) Kommissionen saknar underlag för att kunna bedöma om villkoren i punkt 39 andra och fjärde strecksatsen uppfyllts. Den kan dock konstatera att stödet i fråga inte uppfyller de övriga kriterierna.
- (41) Vad gäller villkoren i den första strecksatsen ligger den lägsta subventionssatsen ($40\% \times 13\% = 5,2\%$) långt under den referensränta som var tillämplig i Portugal under 1994 (15,33%, eller räntesatsen för regionalstöd⁽¹⁴⁾). Dessutom var stödperioden (tre år) mycket längre än den period på normalt sex månader som gemenskapskriterierna föreskriver.
- (42) Således uppfyller krediten i fråga inte gemenskapskriterierna för undsättningsstöd till företag i svårigheter.
- (43) Vad gäller de allmänna kriterierna för omstruktureringsstöd till företag i svårigheter, anser kommissionen att dessa inte är tillämpliga i det aktuella fallet. Här förutsätts nämligen att en omstruktureringsplan utarbetas och verkställs för de mottagande företagen. Kraven är strikta på att omstruktureringen är livskraftig och innebär bl.a. neddragningar av sektorer med överkapacitet, att stödmottagaren väsentligen bidrar till omstruktureringen och att man undviker negativa effekter för konkurrenterna. De portugisiska myndigheterna förefaller inte ha beaktat dessa villkor.
- (44) Faktiskt säger de aktuella bestämmelserna inget om att planer för företagsomstrukturering får inbegripa åtgärder som kan tänkas bidra till det individuella företags överlevnad på lång sikt. Det är också så att denna sektor på gemenskapsnivå lider av strukturell överkapacitet, men det har uppenbarligen ändå inte vidtagits några åtgärder för att begränsa kapaciteten. Inte under någon fas av förfarandet har de portugisiska myndigheterna heller presenterat någon analys av de genomförda åtgärderna, baserad på de allmänna kriterierna för omstruktureringsstöd till företag i svårigheter.
- (45) Mot denna bakgrund har kommissionen analyserat det givna stödets förenlighet utifrån de särskilda reglerna för företag i svårigheter inom jordbrukssektorn, angivna i punkt 2.2 i riktlinjerna från 1994. Dessa utgör den praxis som kommissionen etablerat för sådana stöd inom jordbrukssektorn⁽¹⁵⁾. Syftet med att tillämpa dess kriterier är att säkerställa att saneringsstödet endast ges till sådana jordbruksanläggningar eller jordbruksföretag som i princip är bärkraftiga, men som befinner sig i finansiella svårigheter beroende på händelser som företaget inte kunnat påverka och detta sedan en åtgärd införts med syfte att varaktigt förbättra jordbrukets struktur (genom investering).
- (46) De särskilda reglerna är följande:
- Åtagandena skall gälla lån som tagits för att finansiera redan gjorda investeringar.
 - De aktuella stöden, och den ackumulerade bidrags-ekvivalenten för de stöd som eventuellt beviljats då lånen togs, får inte överstiga de takvärden som kommissionen allmänt godkänt. Dessa är 35 % för investeringar i jordbrukets primärproduktion eller 75 % i områden som definierats som mindre gynnade enligt artikel 21.2 i förordning (EG) nr 950/97. För investeringar i bearbetning eller saluföring av jordbruksprodukter, inom ramen för projekt som inte utesluts genom kommissionens sektoriella begränsningar, är satsen 55 % (eller 75 % i mål 1-områden). För närvarande anges nämnda sektoriella begränsningar i ramen för statligt stöd till investeringar i bearbetning eller saluföring av jordbruksprodukter⁽¹⁶⁾.
 - Åtagandena skall ske i samband med en justering av de nya lånens räntesatser till ränteförändringarna och får högst motsvara den justerade räntan för de nya lånen. I annat fall skall åtagandena gälla jordbruksföretag som kan visa att de är bärkraftiga, men vars fortlevnad hotas av de finansiella kostnaderna för befintlig upplåning.

⁽¹⁴⁾ EGT C 74, 10.3.1998, s. 9.

⁽¹⁵⁾ Precedensfall: N 904/95, N 21/96, N 864/96 och N 813/97.

⁽¹⁶⁾ EGT C 29, 2.2.1996, s. 4.

- (47) Beträffande villkoret i punkt 46 första strecksatsen godkändes krediten endast för företag som tagit lån för sin ekonomiska verksamhet och för investeringar som gjorts under viss period, allt i syfte att täcka de finansiella kostnaderna för detta. Investeringarna skall avse modernisering av anläggningarna, miljö- och hälsoskydd. I så måtto anser kommissionen att detta villkor efterlevts.
- (48) Beträffande villkoret i punkt 46 andra strecksatsen, måste medlemsstaten i fråga kunna visa att den kumulerade effekten av kreditstödet och eventuellt tidigare erhållet investeringsstöd inte överstiger gällande takvärdet (generellt 35%, 75% i mindre gynnade områden). Då endast jordbruksföretag var berättigade till krediten, är takvärdena för bearbetningsföretag här inte aktuella.
- (49) Beträffande stödsatsen för dessa krediter anfördes att det nationella stödet utgick som räntesubvention. Med den av kommissionen normal använda metoden kan den likvida bidragsekvivalenten till räntesubventionen, enligt villkoren i dekret nr 146/94, beräknas till 21,8%. Detta utgår från det nuvärdesberäknade värdet av skillnaden mellan faktiskt tillämpade räntor och en som marknadsränta betraktad referensränta. Vid beräkandet av bidragsekvivalenten har kommissionen inte enbart tagit hänsyn till subventionen, procentuellt uttryckt, i förhållande till den referensränta på 13% som de portugisiska myndigheterna utgått ifrån, utan även till skillnaden mellan den räntesatsen och den referensränta för gemenskapen (räntesatsen för regionalstöd) som gällde då stöden beviljades (15,33%).
- (50) När förfarandet enligt artikel 88.2 i fördraget inleddes, påpekade kommissionen att stödbeloppet understeg de normala takvärdena, vilket enbart avsåg det redan existerande kreditstödet och inte avsåg den kumulerade effekten av kreditstödet och eventuellt tidigare erhållet investeringsstöd, som måste understiga 35% av de totala kostnaderna (75% i mindre gynnade jordbruksområden).
- (51) De portugisiska myndigheterna har påpekat, att en analys visat att i mindre gynnade jordbruksområden 100% av de beviljade kreditstöden hållit sig inom gränsen på 75% för den kumulerade bidragsekvivalenten, medan 87% av de beviljade kreditstöden i jordbruksområden som inte var mindre gynnade hållit sig inom gränsen på 35% för den kumulerade bidragsekvivalenten.
- (52) Då de portugisiska myndigheterna inte överlämnat de tekniska delarna av denna analys, har kommissionen ingen möjlighet att bedöma hur representativa och omfattande avvikelserna från reglerna varit. I praktiken, och utifrån uppgifter som dessa myndigheter inkommit med, kan kommissionen dock konstatera att 13% av de beviljade stöden i mindre gynnade jordbruksområden inte hållit sig inom nämnda gränser.
- (53) Kommissionen menar därför att om man måste göra en analys i efterhand för att konstatera om takvärdet efterlevts, så måste slutsatsen bli att detta tak inte var ett kriterium när stödet beviljades. När åtgärden genomfördes, efterlevdes faktiskt inte detta tak i 13% av de beviljade fallen i jordbruksområden som inte var mindre gynnade.
- (54) Kommissionen har dock accepterat de portugisiska myndigheternas argument om de särskilda reglerna för omstrukturering av företag, verksamma inom jordbrukets primärproduktion: under sin giltighetstid tillämpades de inte med hänsyn tagen till de sektoriella begränsningarna enligt förordning (EG) nr 950/97.
- (55) Mot denna bakgrund menar kommissionen att det i punkt 46 andra strecksatsen angivna villkoret inte efterlevdes i de fall, där den kumulerade bidragsekvivalenten av mottagna investeringsstöd och ifrågasvarande kredit överskrider de maximibelopp som mottagarna var berättigade till, om man utgår från de särskilda reglerna för omstrukturering av jordbruksföretag i svårigheter.
- (56) För att uppfylla det i punkt 46 tredje strecksatsen nämnda villkoret måste åtgärden rikta sig till jordbruksföretag som kan visa att de är bärkraftiga.
- (57) I ett första skede hävdade de portugisiska myndigheterna att det handlat om en åtgärd för omstrukturering av banklån, varför de ansåg att granskningen av bärkraften automatiskt skulle utföras av kreditinstitutet i samband med att lånen beviljades.
- (58) I enlighet med sin etablerade praxis menar kommissionen att kreditinstitutens granskning av kreditvärdighet i samband med konsolideringslån inte får ersätta en granskning av företags bärkraft som utgår från gemenskapsriktlinjerna eller de redan nämnda särskilda

reglerna för jordbrukssektorn. Syftet med bankernas granskning är nämligen främst att konstatera om företags finansiella situation gör det sannolikt att lånet regelbundet kan återbetalas. Detta är naturligtvis en nödvändig förutsättning för ett företags fortlevnad, men det utgör inte något tillräckligt bevis för ett företags bärkraft, om man utgår från gemenskapsriktlinjerna eller de särskilda reglerna för jordbrukssektorn.

(59) Trots detta inser kommissionen de praktiska svårigheterna med att analysera jordbruksföretags bärkraft på lång sikt. Därför kan den finansiella bärkraften utgöra en god indikator på den ekonomiska bärkraften. Det är nämligen rimligtvis så att antalet företag som är finansiellt men inte ekonomiskt bärkraftiga måste vara mycket litet.

(60) Av detta tredje kriterium följer också att kommissionen i sin analys också måste beakta orsakerna till företagets finansiella svårigheter. Skall stöden till företag i svårigheter anses vara förenliga med den gemensamma marknaden, måste de finansiella svårigheterna bero på händelser utanför företaget och inte på dess egen skötsel.

(61) Vad gäller jordbruksföretagens svårigheter kan man av de uppgifter som de portugisiska myndigheterna meddelat dra slutsatsen att svårigheterna främst berodde på händelser utanför företagen. Konkret handlade det här om att tullmurarna avvecklades i enlighet med Portugals anslutningsakt, de höga bankräntorna inom jordbrukssektorn och de höga foderpriserna beroende på torkan under 1993. Man kan av dessa uppgifter dra slutsatsen att orsaken till de ekonomiska svårigheterna oftast berodde på händelser utanför företagen.

(62) Kommissionen konstaterar därför att åtgärden i fråga uppfyllde kriteriet i punkt 46 tredje strecksatsen om stödmottagande företags bärkraft.

(63) Sammanfattningsvis anser kommissionen att de särskilda reglerna för omstrukturering av jordbruksföretag i svårigheter inte uppfylldes i samband med skuldsaneringskrediten för intensiv boskapsskötsel, i de fall där den kumulerade bidragsekvivalenten av mottagna investeringsstöd och ifrågavarande kredit överskrider de maximibelopp som mottagarna var berättigade till, om man utgår från de särskilda reglerna för omstrukturering av jordbruksföretag i svårigheter.

Krediten för främjande av svinuppfödning

(64) Då syftet med denna åtgärd var att underlätta producenternas förvärv av produktionsfaktorer för svinuppfödning (konkret för foder och andra driftskostnader), måste krediten betraktas som ett säsongslån.

(65) Då stödet beviljades var kommissionens tillämpade praxis att inte invända mot statliga stöd som gavs i form av kortfristiga räntesubventioner till jordbrukssektorn (driftskrediter). Förutsättningen var dock att lånetiden inte överskred ett år samt att lånet inte begränsade sig till en enda produkt eller insats. Förutsatt att utgifterna var stödberättigande, angav praxisen varken tak för stödsatsen eller några hinder för ett årligt förnyande av de enskilda stödmottagarnas creditsubventioner.

(66) 1996 antog kommissionen ett meddelande om statliga stöd i form av räntesubventioner för kortfristiga lån inom jordbrukssektorn (driftskrediter)⁽¹⁷⁾. Till följd av svårigheter med att tillämpa meddelandet i fråga, beslöt kommissionen den 18 juni 1997 att upphäva det.

(67) Upphävandet ledde i praktiken till att kommissionens tidigare politik på området åter trädde i kraft. Den 2 oktober 1997, när förfarandet enligt artikel 88.2, inleddes angavs gällande regler i punkt 65. Efter kommissionsbeslut började gemenskapsramen åter att gälla från och med den 30 juni 1998.

(68) Det genom krediten beviljade stödet, som innebär en räntesubvention för banktransaktioner kopplade till driftskrediter (med en nettobidragsekvivalent på 3,1 %), uppfyller enligt kommissionens etablerade praxis inte villkoren för förenlighet med den gemensamma marknaden. Orsaken är att subventionsperioden (fyra år) väsentligt överstiger den maximalt tillåtna perioden på området (ett år).

(69) I avsaknad av annan rättslig grund för att godkänna dessa krediter måste de betraktas som driftstöd, vilket strider mot kommissionens etablerade praxis beträffande statliga stöd (Förstainstansrättens dom av den 8 juni

⁽¹⁷⁾ EGT C 44, 16.2.1996, s. 2.

1995 i mål 459/93, Siemens mot kommissionen⁽¹⁸⁾. Det handlar om en typ av statliga stöd som till sin natur inte främjar en hållbar utveckling av berörd sektor eller region. I stället är åtgärdernas omedelbara effekt att produktionsvillkoren förbättras jämfört med de producenter inom samma sektor i Europeiska unionen som inte har tillgång till jämförbara stöd.

Slutsats

- (70) De undantag som föreskrivs i artikel 87.3 a och c avser främjandet av ekonomisk utveckling i regioner eller underlättandet av utveckling av vissa näringsverksamheter eller vissa regioner. På grundval av föregående analys och utifrån gällande gemenskapsregler konstaterar kommissionen att ifrågavarande stöd hotar att påverka handeln i negativ riktning i en omfattning som strider mot det gemensamma intresset.
- (71) Stöden måste dessutom anses avse produkter som är föremål för den gemensamma organisationen av marknaden och att det finns begränsningar för medlemsstaternas möjligheter att ingripa i dennas verksamhet, där gemenskapen har ensam befogenhet. Enligt EG-domstolens fasta rättspraxis (se t.ex. dom av den 26 juni 1979 i mål 177/78, Pigs and Bacon⁽¹⁹⁾) skall den gemensamma organisationen av marknaden betraktas som ett fullständigt och uttömmande system, vilket inte tillåter medlemsstater att vidta åtgärder som avviker från eller skadar detta system.
- (72) Ifrågavarande stöd måste därför uppfattas som brott mot gemenskapslagstiftningen. De kan följaktligen inte bli föremål för något av de undantag som föreskrivs i artikel 87.3.

VI

Slutsatser

- (73) Då inget av stöden som är föremål för detta beslut anmäldes till kommissionen i enlighet med artikel 88.3 fördraget, beviljades de olagligt eller utan att invänta

kommissionens bedömning av deras förenlighet med den gemensamma marknaden.

- (74) Av framförda skäl är de, enligt artikel 87.1 i fördraget, oförenliga med den gemensamma marknaden och kan heller inte bli föremål för något av de undantag som föreskrivs i artikel 87.2 och 87.3.
- (75) När stöd är oförenliga med den gemensamma marknaden, är kommissionen skyldig att ålägga medlemsstaten att av mottagarna återkräva alla olagligt beviljade stöd. Befogenheten att göra detta stöds av EG-domstolens dom av den 12 juli 1973 i mål 70/72, kommissionen mot Förbundsrepubliken Tyskland⁽²⁰⁾, bekräftat av domarna av den 24 februari 1987 i mål 310/85, Deufil mot kommissionen⁽²¹⁾, och den 20 september 1990 i mål C-5/89, kommissionen mot Förbundsrepubliken Tyskland⁽²²⁾. Skyldigheten att återkräva föreskrivs även i artikel 14.1 i rådets förordning (EG) nr 659/1999 av den 2 mars 1999 om tillämpningsföreskrifter för artikel 93 i EG-fördraget⁽²³⁾. Det är nödvändigt att stöden betalas tillbaka så att den tidigare situationen i största möjliga utsträckning kan återupprättas. Detta sker genom att de ekonomiska fördelar som de stödmottagande företagen fick då de felaktigt beviljade stöden betalades ut inte längre skall gälla.
- (76) Beträffande krediterna för skuldsanering av företag inom intensiv boskapsskötsel kan denna åtgärd betraktas som förenlig med den gemensamma marknaden, förutsatt att gällande takvärden för de särskilda reglerna för omstrukturering av jordbruksföretag efterlevdes. Återbetalning skall här ske för de 13% av fallen där dessa satser överskreds i jordbruksområden som inte var mindre gynnade.
- (77) Beträffande krediten för främjande av svinuppfödning skall beviljade stöd återbetalas i sin helhet.
- (78) Återbetalningen av stöden skall ske enligt de relevanta bestämmelserna i portugisisk lagstiftning. De belopp som återkrävs skall löpa med ränta från och med den dag då stödet betalades ut till stödmottagarna till dess att det faktiskt återbetalas. Räntan skall beräknas på grundval av den referensränta som används vid beräkningen av bidragsekvivalenten inom ramen för regionalstöd⁽²⁴⁾.

⁽²⁰⁾ Rättsfallssamling 1973 s. 813.

⁽²¹⁾ Rättsfallssamling 1987 s. 901.

⁽²²⁾ Rättsfallssamling 1990 s. I-3437.

⁽²³⁾ EGT L 83, 27.3.1999, s. 1.

⁽²⁴⁾ Se fotnot 14.

⁽¹⁸⁾ Rättsfallssamling 1995 s. II-1675.

⁽¹⁹⁾ Rättsfallssamling 1979 s. 2161.

- (79) Föreliggande beslut har ingen påverkan på kommissionens framtida stadganden om finansieringen av den gemensamma jordbrukspolitiken genom Europeiska utvecklings- och garantifonden för jordbruket (EUGFJ).

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

1. De krediter för skuldsanering av företag inom intensiv boskapsskötsel som inrättades genom kapitel I i dekret nr 146/94 av den 24 maj är oförenliga med den gemensamma marknaden i de fall motsvarande bidragsekvivalent, i förening med investeringsstöd, överstiger 35 % i jordbruksområden som inte är mindre gynnade.

2. De krediter för främjande av svinuppfödning som inrättades genom kapitel II i dekret nr 146/94 av den 24 maj är oförenliga med den gemensamma marknaden.

Artikel 2

Portugal skall avskaffa de i artikel 1 angivna stödordningarna.

Artikel 3

1. Portugal skall vidta alla åtgärder som är nödvändiga för att från stödmottagarna återkräva de stöd som avses i artikel 1 och som olagligen redan utbetalats till dem.

2. Återkravet skall ske i enlighet med förfarandena i nationell lagstiftning. De belopp som skall återkrävas skall löpa med ränta från och med den dag då stödet betalades ut till stödmottagarna till dess att det faktiskt återbetalas. Räntan skall beräknas på grundval av den referensränta som används vid beräkningen av bidragsekvivalenten inom ramen för regionalstöd.

Artikel 4

Portugal skall inom två månader från delgivningen av detta beslut underrätta kommissionen om vilka åtgärder som har vidtagits för att följa beslutet.

Artikel 5

Detta beslut riktar sig till republiken Portugal.

Utfärdat i Bryssel den 25 november 1999.

På kommissionens vägnar

Franz FISCHLER

Ledamot av kommissionen

KOMMISSIONENS BESLUT

av den 9 februari 2000

om upprättande av förteckningen över de områden som omfattas av strukturfondernas mål 2 i Tyskland för perioden 2000–2006*[delgivet med nr K(2000) 310]***(Endast den tyska texten är giltig)**

(2000/201/EG)

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION HAR FATTAT
DETTA BESLUT

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen,

med beaktande av rådets förordning (EG) nr 1260/1999 av den 21 juni 1999 om allmänna bestämmelser för strukturfonderna ⁽¹⁾, särskilt artikel 4.4 första stycket i denna,

efter samråd med kommittén för utveckling och omställning av regionet, kommittén för jordbrukets struktur och landsbygdens utveckling och kommittén för fiskets och vattenbrukets struktur, och

av följande skäl:

- (1) Enligt artikel 1 första stycket punkt 2 i förordning (EG) nr 1260/1999 syftar strukturfondernas mål 2 till att stödja den ekonomiska och sociala omställningen i regioner med strukturella problem.
- (2) Enligt artikel 4.2 första stycket i förordning (EG) nr 1260/1999 skall kommissionen och medlemsstaterna bemöda sig om att säkerställa att stödtåtgärderna verkligen koncentreras till de områden i gemenskapen som drabbats mest och på den geografiska nivå som är lämpligast.
- (3) I kommissionens beslut 1999/503/EG ⁽²⁾ fastställs, enligt artikel 4.2 i förordning (EG) nr. 1260/1999, ett tak för folkmängden per medlemsstat inom ramen för strukturfondernas mål 2 för perioden 2000–2006. Taket för Tyskland är 10 296 000 invånare.
- (4) Enligt artikel 4.4 i förordning (EG) nr 1260/1999 skall kommissionen utifrån medlemsstaternas förslag och med hänsyn till nationella prioriteringar i nära samarbete med den berörda medlemsstaten upprätta en förteckning över

de områden som omfattas av mål 2, utan att detta påverkar det stöd under en övergångsperiod som föreskrivs i artikel 6.2 i den förordningen.

- (5) Enligt artikel 4.11 i förordning (EG) nr 1260/1999 skall förteckningen över de områden som omfattas av mål 2 gälla i sju år från och med den 1 januari 2000. Om det uppstår en allvarlig kris i en region får kommissionen emellertid på förslag av en medlemsstat under år 2003 göra ändringar i förteckningen över områden enligt bestämmelserna i artikel 4.1–4.10, men utan att utöka befolkningsandelen inom varje region som avses i artikel 13.2 i den förordningen.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

De områden som berättigar till stöd enligt strukturfondernas mål 2 i Tyskland för perioden 2000–2006 skall vara de som anges i bifogade förteckning.

Denna förteckning får ändras under år 2003.

Artikel 2

Detta beslut riktar sig till Förbundsrepubliken Tyskland.

Utfärdat i Bryssel den 9 februari 2000.

På kommissionens vägnar

Michel BARNIER

Ledamot av kommissionen

⁽¹⁾ EGT L 161, 26.6.1999, s. 1.

⁽²⁾ EGT L 194, 27.7.1999, s. 58.

BILAGA

FÖRTECKNING ÖVER REGIONER SOM BERÄTTIGAR TILL STÖD ENLIGT STRUKTURFONDERNAS MÅL 2 I TYSKLAND

2000–2006

Regioner på NUTS III-nivå	Stödberättigade områden		Folkmängd i regionen på NUTS III-nivå i de stödberättigade områdena (antal invånare)
	Hela regionen på NUTS III-nivå, utom	Endast följande områden i regionen på NUTS III-nivå	

Områden som uppfyller kriterierna i artikel 4.5 i förordning (EG) nr 1260/1999

Schweinfurt, Kreisfreie Stadt		<i>Hela regionen</i>	55 400
Bremerhaven, Kreisfreie Stadt		<i>Hela regionen</i>	126 915
Salzgitter, Kreisfreie Stadt		<i>stadsdelarna:</i> Bad Barum Beddingen Beinum Bleckenstedt Calbecht Drütte Engelnstedt Engerode Flachstöckheim Gitter Hallendorf Heerte Immendorf Lebenstedt (utom distrikt 055–059 och 061) Hohenrode Ringelheim Salder Thiede Üfingen Watenstedt	76 369
Wolfsburg, Kreisfreie Stadt		<i>stadsdelarna:</i> Almke Alt Wolfsburg Fallersleben (distrikt 152, 153, 154, 155) Ilkerbruch (distrikt 15300) Sülfeld Schleuse (distrikt 63103) Hageberg West (distrikt 394) Hattorf Hehlingen	30 949

Regioner på NUTS III-nivå	Stödberättigade områden		Folkmängd i regionen på NUTS III-nivå i de stödberättigade områdena (antal invånare)
	Hela regionen på NUTS III-nivå, utom	Endast följande områden i regionen på NUTS III-nivå	
Wolfsburg, Kreisfreie Stadt (forts.)		Heiligendorf Hellwinkel (distrikt 251) Heßlingen Kästorf Neindorf Neuhaus Reislingen (distrikt 551) Rothenfelde Sandkamp Schillerteich Stadtmitte Warmenau	
Gifhorn		<i>kommunerna:</i> Stadt Gifhorn (utom distrikt 105–112, 115, 116, 120, 121, 125) EG Sassenburg Stadt Wittingen SG Boldecker Land (utom MG Osloß) SG Brome (utom MG Rügen utom OT Rügen) SG Hankensbüttel SG Isenbüttel (utom MG Ribbesbüttel, Wasbüttel, Calberlah utom OT Edesbüttel, Wettmershagen, Jelpke) SG Meinersen SG Papenteich (utom MG Adenbüttel, Didderse, Rötgesbüttel, Vordorf utom OT Rethen, Schwülper utom OT Groß Schwülper, Walle, Meine utom OT Meine, Gravenhorst, Ohnhorst) SG Wesendorf (utom MG Wagenhoff) GG Giebel	121 724
Helmstedt		<i>kommunerna:</i> EG Büddenstedt Stadt Helmstedt Stadt Königslutter (utom områdena Boimstorf, Glentorf, Klein Steimke, Lauingen, Lelm, Rotenkamp, Rottorf, Schickelsheim, Sunstedt) EG Lehre (utom områdena Beienrode, Klein Brunsrode, Groß Brunsrode, Essenrode) Stadt Schöningen SG Grasleben SG Heeseberg SG Nord-Elm (utom MG Süplingen, Süplingen burg och Wolsdorf) SG Velpke (utom MG Bahrdf) GG Brunsleber Feld, Helmstedt, Königslutter, Mariental, Schöningen	88 209

Regioner på NUTS III-nivå	Stödberättigade områden		Folkmängd i regionen på NUTS III-nivå i de stödberättigade områdena (antal invånare)
	Hela regionen på NUTS III-nivå, utom	Endast följande områden i regionen på NUTS III-nivå	
Lüchow-Dannenberg		<i>Hela regionen</i>	52 129
Emden, Kreisfreie Stadt	<i>distrikt 20, 40, 80 och 245</i>		45 157
Duisburg, Kreisfreie Stadt		<i>stadsdelarna:</i> Walsum (utom Overbruch-Ost, Aldenrade-Süd, Wehofen) Hamborn (utom Röttgersbach-Nord) Meiderich-Beeck Ruhrort Alt-Homberg Baerl (utom Baerl-Nord) Mitte (utom Duissern) Rheinhausen (utom Bergheim-Süd, Rumeln-Kaldenhausen) Süd (utom Bissingheim, Rahm, Mündelheim)	400 363
Krefeld, Kreisfreie Stadt		<i>de statistiska distrikten:</i> Hammerschmidtplatz Kempener Feld Baackeshof Schinkenplatz Stephanplatz Dießem Lehmheide Gartenstadt Elfrath Sollbrüggen Tierpark Linn Gellep-Stratum Oppum Oppum-Süd Stahldorf Königshof-West Königshof Niederbruch Fischeln-West Hohenbudberg Uerdingen-Markt Uerdingen-Stadtpark	130 243
Oberhausen, Kreisfreie Stadt	<i>de statistiska distrikten:</i> Borbeck (kvarter 3) Bermensfeld (kvarter 2 till och med 5)		132 944

Regioner på NUTS III-nivå	Stödberättigade områden		Folkmängd i regionen på NUTS III-nivå i de stödberättigade områdena (antal invånare)
	Hela regionen på NUTS III-nivå, utom	Endast följande områden i regionen på NUTS III-nivå	
Oberhausen, Kreisfreie Stadt (forts.)	Schlad (kvarter 2 och 4) Dümpten (kvarter 3 till och med 6) Styrum (kvarter 2 och 4) Alstaden-Ost Alstaden-West Holten (kvarter 1 till och med 13) Sterkrade-Nord (kvarter 1 till och med 22) Alsfeld (kvarter 1 till och med 6, 9 till och med 12) Osterfeld-Ost (kvarter 1 till och med 5, 7, 8)		
Gelsenkirchen, Kreisfreie Stadt	stadsdelarna: Resse Resser Mark Buer-Ost (kvarter 11, 12, 15, 16, 41, 42, 44–48) Erle-Ost (kvarter 21–25, 31–36, 42, 44–47, 51, 54–58)		233 071
Dortmund, Kreisfreie Stadt		de statistiska distrikten: City (1–4) Westfalenhalle (11, 13) Dorstfelder Brücke (21–23) Dorstfeld (31–33) Hafen (41–43) Nordmarkt (51–54) Borsigplatz (61–62) Kaiserbrunnen (71–73) Westfalendamm (81, 83) Ruhrallee-Ost (92) Eving (121–123) Holthausen (130) Lindenhorst (140) Derne (211, 212) Grevel (221) Hostedde (222) Kirchderne (231, 232) Kurl-Nord (241) Scharnhorst (261–263, 270) Kolonie Holstein (314) Kolonie Neuasseln (315) Brackeler Feld (321) Wambel-Nord (331) Pferderennbahn (333) Wickede-Flughafen (344) Aplerbeck-Nord (411, 412) Aplerbeck I (413) Aplerbecker Mark (415)	354 494

Regioner på NUTS III-nivå	Stödberättigade områden		Folkmängd i regionen på NUTS III-nivå i de stödberättigade områdena (antal invånare)
	Hela regionen på NUTS III-nivå, utom	Endast följande områden i regionen på NUTS III-nivå	
Dortmund, Kreisfreie Stadt (forts.)		Schüren (431, 432) Hacheney (521, 522) Hörde (531–533, 535) Barop (614, 615) Brünninghausen (631) Universität (642) Hombruch-Nord (651) Rombergpark (681) Bövinghausen (710) Kley (720) Lütgendortmund (733–735) Marten-Germania (741) Marten (742) Oespel (750) Deusen (810) Mailoh (821) Huckarde (824, 825) Hangeney (843) Bodelschwingh (910) Mengede (923) Alte Kolonie (924) Oestrich (940) Groppenbruch (951) Schwieringhausen (952) Ellinghausen (953) Niedernette (954)	
Herne, Kreisfreie Stadt		<i>stadsdistrikten:</i> Herne-Mitte Wanne Sodingen Eickel (endast: distrikt 201, kvarter 2 distrikt 202, kvarter 1, 5, 6, 8 distrikt 204, kvarter 1 distrikt 205, kvarter 3 distrikt 206 distrikt 208, kvarter 1, 2, 3 distrikt 213, kvarter 5 distrikt 214, kvarter 2, 3 distrikt 215, kvarter 1 distrikt 222, kvarter 1–4 distrikt 231)	145 025
Kaiserslautern, Kreisfreie Stadt		<i>Hela regionen</i>	101 315

Regioner på NUTS III-nivå	Stödberättigade områden		Folkmängd i regionen på NUTS III-nivå i de stödberättigade områdena (antal invånare)
	Hela regionen på NUTS III-nivå, utom	Endast följande områden i regionen på NUTS III-nivå	
Pirmasens, Kreisfreie Stadt		<i>Hela regionen</i>	47 184
Stadtverband Saarbrücken		<i>kommunerna:</i> Stadt Saarbrücken med stadsdelarna Alt-Saarbrücken Altenkessel Burbach Dudweiler Schafbrücke Ensheim Brebach-Fechingen Güdingen Bübingen med distrikten Rußhütte Unteres Malstatt Leipziger Straße Rastpfuhl Hauptbahnhof Kaninchenberg Universität Winterberg Gemeinde Heusweiler Gemeinde Quierschied Gemeinde Kleinblittersdorf Stadt Sulzbach Stadt Püttlingen Stadt Friedrichsthal Stadt Völklingen (stadsdelarna: Völklingen-Mitte Fenne Fürstenhausen Geislautern Heidstock Hermann-Röchling-Höhe Luisenthal Wehrden) Gemeinde Großrosseln (endast Naßweiler och Karlsbrunn)	248 811

Regioner på NUTS III-nivå	Stödberättigade områden		Folkmängd i regionen på NUTS III-nivå i de stödberättigade områdena (antal invånare)
	Hela regionen på NUTS III-nivå, utom	Endast följande områden i regionen på NUTS III-nivå	

Områden som uppfyller kriterierna i artikel 4.6 i förordning (EG) nr 1260/1999

Nordfriesland		<i>Hela regionen</i>	162 084
---------------	--	----------------------	---------

Områden som uppfyller kriterierna i artikel 4.7 i förordning (EG) nr 1260/1999

Mannheim, Stadtkreis		<i>stadsdelarna:</i> Westliche Unterstadt Östliche Unterstadt Jungbusch Mühlau Neckarstadt West Friesenheimer Insel Neuer Messeplatz och Industrie- och Mischgebiet vid Fa. Motorenwerke Mannheim (som i norr avgränsas av Heinrich-Zille-Straße, Käthe-Kollwitz-Straße (hela gatan); i öst av: Max-Joseph-Straße; i syd av: Carl-Benz-Straße; i väst av: Waldhofstraße) Luzenberg Mannheim 21 Nördlicher Teil (som i norr och nordost avgränsas av: Heinrich-Lanz-Straße, Reichskanzler-Müller-Straße (till den östliga gränsen av det statistiska distriktet 421); i syd av: gränsen för det statistiska distriktet 421; i väst av: Bahnhof inbegripet Willy-Brandt-Platz) Mannheim 21 Südlicher Teil (i norr avgränsat av: gränsen för det statistiska distriktet 431 tills det möter 432; i öst av: gränsen för det statistiska distriktet 431 fram till Gontardstraße, Gontardstraße fram till Bellenstraße, Carl-Metz-Straße till Meerfeldstraße, Lindenhofplatz, Tunnelstraße; i väst av: B36 till gränsen för det statistiska distriktet 212) Lindenhof – Mitte Lindenhof – Ost Almenhof Gewerbegebiet Neckarau – Nordost Schönau – West Sandhofen – Nord Waldhof – West Sandhofen – Südost	47 834
----------------------	--	---	--------

Regioner på NUTS III-nivå	Stödberättigade områden		Folkmängd i regionen på NUTS III-nivå i de stödberättigade områdena (antal invånare)
	Hela regionen på NUTS III-nivå, utom	Endast följande områden i regionen på NUTS III-nivå	
Fürth, Kreisfreie Stadt		<i>stadsdelarna:</i> Fürth-Innenstadt (i väst avgränsad av floden Rednitz, i syd av järnvägssträckan Nürnberg-Fürth och i öst av motorvägen Frankenschnellweg till Nürnbergs stadsgräns. I norr avgränsas stödområdet av floden Pegnitz förlopp fram till Röllingersteg; därifrån av den befintliga gång- och cykelvägen och Dr.-Mack-Straße och Kurgartenstraße till Nürnberger Straße. Vidare av Nürnberger Straße fram till Engelhardt-Straße, därifrån av Stadtpark fram till Karlsteg. Därefter avgränsas området av flodens Pegnitz förlopp tills denna går ihop med Rednitz)	13 000
Nürnberg, Kreisfreie Stadt		<i>stadsdelarna:</i> Nürnberg-Südstadt (den del som avgränsas av Bahnlinie Nürnberg-München (i väst), Ringbahnlinie och Rangierbahnhof (i syd), Linie Münchener/Franken- och Allersberger Straße (i öst), Bahntrasse Hauptbahnhof – Hauptgüterbahnhof (i norr)) Westliche Stadtgebiete (området med den sopförbränningsanläggning som skall stängas liksom det tidigare slakteriet, affärsområdena Fuggerstraße/Wischelstraße/Frankenschnellweg, Container-Umschlagbahnhof Austraße, som skall stängas, industriområdena på båda sidor om Fürther Straße mellan Westring och Stadtgrenze Fürth, liksom industriområdena i stadsdelen Leyh som gränsar till stadsgränsen till Fürth)	68 800
Hamburg		stadsdelen St. Pauli: (De statistiska områdena: 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12)	20 000
Kiel, Kreisfreie Stadt		<i>stadsdelarna:</i> Altstadt (01) Vorstadt (02) Exerzierplatz (03.2) Wik (08.1) Wik (08.2) Wik (08.3) Wik (08.5) Ravensberg (09.2) Ravensberg (09.3)	95 052

Regioner på NUTS III-nivå	Stödberättigade områden		Folkmängd i regionen på NUTS III-nivå i de stödberättigade områdena (antal invånare)
	Hela regionen på NUTS III-nivå, utom	Endast följande områden i regionen på NUTS III-nivå	
Kiel, Kreisfreie Stadt (forts.)		Südfriedhof (11.4) Südfriedhof (11.5) Gaarden-Ost (12.1) Gaarden-Ost (12.2) Gaarden-Süd (13.1) Gaarden-Süd (13.4) Ellerbek (16) Wellingdorf (17) Holtenau (18.1) Holtenau (18.2) Pries (19) Friedrichsort (20) Neumühlen-Dietrichsdorf (21.1) Neumühlen-Dietrichsdorf (21.2) Suchsdorf (23.4) Schilksee (24.2) Meimersdorf (27.3) Moorsee (28.1) Moorsee (28.3) Wellsee (29)	
Lübeck, Kreisfreie Stadt		<i>distrikten:</i> distrikt 01 distrikt 02.8 distrikt 02.9 distrikt 03.1 distrikt 03.2 distrikt 03.3 distrikt 03.5 distrikt 03.6 distrikt 03.7 distrikt 04.0 distrikt 04.1 distrikt 04.2 distrikt 04.3 distrikt 04.4 distrikt 04.5 distrikt 04.6.1 distrikt 04.6.2 distrikt 04.6.3 distrikt 04.7 distrikt 04.8 distrikt 04.9 distrikt 05.2 distrikt 05.3 distrikt 06.1 distrikt 06.2.26	75 901

Regioner på NUTS III-nivå	Stödberättigade områden		Folkmängd i regionen på NUTS III-nivå i de stödberättigade områdena (antal invånare)
	Hela regionen på NUTS III-nivå, utom	Endast följande områden i regionen på NUTS III-nivå	
Lübeck, Kreisfreie Stadt (forts.)		distrikt 06.2.27 distrikt 06.2.28 distrikt 06.2.29 distrikt 06.5 distrikt 07.2.3 distrikt 07.2.4 distrikt 07.2.5 distrikt 07.2.6 distrikt 07.2.7 distrikt 07.2.8 distrikt 07.2.9 distrikt 07.2.10 distrikt 07.2.11 distrikt 07.2.12 distrikt 07.2.13 distrikt 07.2.14 distrikt 07.2.15 distrikt 07.2.16 distrikt 07.2.17 distrikt 07.2.18 distrikt 07.2.31 distrikt 07.2.32 distrikt 07.2.33 distrikt 07.2.34 distrikt 07.2.35 distrikt 07.2.36 distrikt 07.2.37 distrikt 07.2.38 distrikt 07.2.39 distrikt 07.2.40 distrikt 08.2.4 distrikt 08.2.5 distrikt 08.2.6 distrikt 08.2.7 distrikt 08.2.8 distrikt 08.3.22 distrikt 08.3.23 distrikt 08.3.24 distrikt 08.3.25 distrikt 08.3.26 distrikt 08.3.27 distrikt 09.5.1 distrikt 09.6 distrikt 09.7.2 distrikt 09.7.3 distrikt 09.8.6 distrikt 09.8.7 distrikt 10.1	

Regioner på NUTS III-nivå	Stödberättigade områden		Folkmängd i regionen på NUTS III-nivå i de stödberättigade områdena (antal invånare)
	Hela regionen på NUTS III-nivå, utom	Endast följande områden i regionen på NUTS III-nivå	
Lübeck, Kreisfreie Stadt (forts.)		distrikt 17.1 distrikt 25.1 distrikt 25.2 distrikt 25.3 distrikt 25.4 distrikt 25.5 distrikt 25.6 distrikt 26.1 distrikt 26.2 distrikt 26.3 distrikt 26.4 distrikt 26.5 distrikt 27.1 distrikt 27.2 distrikt 27.5 distrikt 27.6 distrikt 28.3 distrikt 29.7 distrikt 30.1.8 distrikt 30.1.9 distrikt 31.1.1 distrikt 31.1.2 distrikt 31.1.9 distrikt 31.1.10 distrikt 31.1.11 distrikt 32.5 distrikt 32.7.5 distrikt 32.6 distrikt 32.9	

Områden som uppfyller kriterierna i artikel 4.9 a i förordning (EG) nr 1260/1999

Bottrop, Kreisfreie Stadt	<i>stadsdelarna:</i> Fuhlenbrock Stadtwald Südwest Batenbrock-Süd Eigen Boy Kirchhellen-Mitte		39 777
Recklinghausen		<i>kommunerna:</i> Stadt Castrop-Rauxel (utom: Bövinghausen, Frohlinde, Obercastrop, einschließlich: Leßmöllmann)	476 719

Regioner på NUTS III-nivå	Stödberättigade områden		Folkmängd i regionen på NUTS III-nivå i de stödberättigade områdena (antal invånare)
	Hela regionen på NUTS III-nivå, utom	Endast följande områden i regionen på NUTS III-nivå	
Recklinghausen (forts.)		Stadt Datteln (utom: Bauerschaft Hagem Beisenkamp Dümmer Hachhausen Hagem Horneburg Schwakenburg Stadtmitte) Stadt Dorsten (utom: Deuten Lembeck Östrich Rhade) Stadt Gladbeck (utom Rentfort-Nord) Stadt Herten Stadt Marl (utom: Alt-Marl, Drewer-Süd, Polsum, einschließlich: Gewerbegebiet Marl-Frentrop) Stadt Oer-Erkenschwick (utom Oer) Stadt Recklinghausen (utom: Bockholt Essel Hochlar Nordviertel Ost-Nord Speckhorn Stuckenbusch) Stadt Waltrop (utom: Alte Kolonie Braßkamp Brockenscheidt-West Egelmeer Hirschkampsiedlung Im Berg Kettlersiedlung Klößnersiedlung Neue Kolonie/Moselbachtal Stadtmitte, einschließlich: Leveringhäuser Feld)	
Bochum, Kreisfreie Stadt		stadsdelarna: Voede/Ruhrstadion (de statistiska distrikten: Ruhrstadion, Stahlwerke, Polizeikaserne, Krümmede)	103 913

Regioner på NUTS III-nivå	Stödberättigade områden		Folkmängd i regionen på NUTS III-nivå i de stödberättigade områdena (antal invånare)
	Hela regionen på NUTS III-nivå, utom	Endast följande områden i regionen på NUTS III-nivå	
Bochum, Kreisfreie Stadt (forts.)		Gleisdreieck (de statistiska distrikten: Landgericht, Imbuschplatz, Rathaus, Ostring, Dr.-Ruer-Platz, Hauptbahnhof, Marienkirche) Ehrenfeld Kruppwerke (de statistiska distrikten: Elbinger Str., Goldhamme, Werk Gusstahl, Griesenbruch, Stahlwerk Weitmar, Engelsburger Str., Werk Höntrop) Hamme (de statistiska distrikten: Carolinenglück, Hamme Zentrum, Feldsieper Str., Bahnhof Präsident) Hofstede (de statistiska distrikten: Hannibel, Wedag, Grummer Str., Schlachthof, Speicherstr.) Riemke (de statistiska distrikten: Graetz, Rensingstr., Am Zillertal, Tippelsberger Str., Auf dem Dahlacker) Wattenscheid-West (de statistiska distrikten: Kraye Str., Holland, Sevinghausen) Bergen/Hiltrop Gerthe Harpen/Werne (de statistiska distrikten: Ecksee, Limbeck) Ruhr-Universität (de statistiska distrikten: Ruhr-Universität, Auf dem Kalwes)	
Ennepe-Ruhr-Kreis		<i>kommunerna:</i> Stadt Witten (utom: Kohlensiepen, Wartenberg, Gedern, Rüdighausen-Mitte, Buchenholz, Bommern, Wannen, Vormholz, Bommerholz-Muttental, Durchholz) Stadt Hattingen (endast stadsdelarna: Kernstadt, Baak, Blankenstein, Holthausen, Welper)	108 818

Regioner på NUTS III-nivå	Stödberättigade områden		Folkmängd i regionen på NUTS III-nivå i de stödberättigade områdena (antal invånare)
	Hela regionen på NUTS III-nivå, utom	Endast följande områden i regionen på NUTS III-nivå	

Områden som uppfyller kriterierna i artikel 4.9 c i förordning (EG) nr 1260/1999

Ostalbkreis		<i>kommunerna:</i> Bartholomä Böbingen a.d. Rems Durlangen Eschach Göggingen Gschwend Heubach (utom orten Heubach-Lautern) Heuchlingen Iggingen Leinzell Lorch (utom orterna Lorch-Unter- och Oberkirneck, Lorch-Rattenharz) Mögglingen Mutlangen Obergröningen Ruppertshofen Schwäbisch Gmünd (endast orterna Schwäbisch Gmünd-Bargau med det angränsande affärs- och industriområdet Gügling, Schwäbisch Gmünd-Großdeinbach, Schwäbisch Gmünd-Weiler in den Bergen) Schechingen Spraitbach Täferrot Waldstetten (utom orten Wißgoldingen)	74 464
Neckar-Odenwald-Kreis		<i>kommunerna:</i> Adelsheim Aglasterhausen Billigheim Elztal Fahrenbach Haßmersheim Hüffenhardt Limbach Neckarzimmern Neunkirchen Obrigheim Osterburken Ravenstein Rosenberg Schefflenz Schwarzach Seckach	67 732

Regioner på NUTS III-nivå	Stödberättigade områden		Folkmängd i regionen på NUTS III-nivå i de stödberättigade områdena (antal invånare)
	Hela regionen på NUTS III-nivå, utom	Endast följande områden i regionen på NUTS III-nivå	
Zollernalbkreis		<i>kommunerna:</i> Albstadt (endast delen Ebingen) Bitz Burladingen Meßstetten (utom delen Hossingen) Nusplingen Obernheim Straßberg Winterlingen	59 876
Freyung-Grafenau		<i>Hela regionen</i>	82 100
Regen		<i>Hela regionen</i>	82 600
Cham	<i>kommunerna:</i> Reichenbach Rettenbach Schorndorf Traitsching Wald Walderbach Zell		114 500
Neustadt a.d. Waldnaab		<i>kommunerna:</i> Eslarn Floß Flossenbürg Georgenberg Leuchtenberg Luhe-Wildenau Moosbach Pleystein, ST Tännesberg Vohenstrauß, ST Waidhaus Waldthurn Windischeschenbach, ST	40 200
Schwandorf		<i>kommunerna:</i> Oberviechtach, ST Schönsee, ST Stadlern Weiding Wernberg-Köblitz Winklarn	16 500

Regioner på NUTS III-nivå	Stödberättigade områden		Folkmängd i regionen på NUTS III-nivå i de stödberättigade områdena (antal invånare)
	Hela regionen på NUTS III-nivå, utom	Endast följande områden i regionen på NUTS III-nivå	
Tirschenreuth	<i>kommunerna:</i> Brand Ebnath Immenreuth Kastl Kemnath, ST Kulmain Neusorg Pullenreuth Waldershof, ST <i>områden som inte hör till en kommun:</i> Flötz Ahornberger Forst Lenauer Forst		58 100
Hof, Kreisfreie Stadt		<i>Hela regionen</i>	51 800
Hof, Landkreis		<i>Hela regionen</i>	110 300
Kronach		<i>kommunerna:</i> Kronach, ST Ludwigsstadt, ST Mitwitz Nordhalben Pressig Reichenbach Steinbach a. Wald Steinwiesen Stockheim Tettau Teuschnitz, ST Tschirn	52 200
Wunsiedel i. Fichtelgebirge		<i>Hela regionen</i>	88 400
Berlin-West, Stadt		<i>Trafikzoner:</i> <i>Tiergarten:</i> 0011 Großmarkt 0012 Putlitzstraße 0021 Emdener Str. 0022 Perleberger Str. 0041 Tiergarten 0051 Lützowufer 0052 Potsdamer Brücke	1 103 972

Regioner på NUTS III-nivå	Stödberättigade områden		Folkmängd i regionen på NUTS III-nivå i de stödberättigade områdena (antal invånare)
	Hela regionen på NUTS III-nivå, utom	Endast följande områden i regionen på NUTS III-nivå	
Berlin-West, Stadt (forts.)		<i>Wedding:</i> 0061 Soldiner Straße 0081 Humboldthain 0091 Rathaus Wedding 0092 Reinickendorfer Str. 0101 Quartier Napoleon <i>Kreuzberg:</i> 0121 Mehringplatz 0131 Moritzplatz 0141 Mariannenplatz 0151 Wiener Straße 0161 Zossener Straße 0162 Südstern <i>Charlottenburg:</i> 0191 Friedrich-Olbricht-Damm 0192 Reichweindamm 0202 Tegeler Weg 0211 Franklinstraße 0231 Ernst-Reuter-Platz 0232 Breitscheidplatz 0233 Mittlerer Kurfürstendamm 0242 Savignyplatz 0251 Glockenturmstraße 0252 Rominter Allee <i>Spandau:</i> 0281 Werderstraße 0291 Galenstraße 0292 Neustadt 0293 Altstadt 0301 Freiheit 0302 Stresow 0311 Klosterfelde 0331 Zitadelle 0341 Gartenfelder Straße 0351 Schuckertdamm 0361 Siemenswerke <i>Wilmsdorf:</i> 0401 Joachim-Friedrich-Straße 0421 Schaperstraße 0441 Rudolstädter Straße 0442 Hildegardstraße 0461 Stadion Wilmsdorf 0462 Berkaerstraße 0463 Rheinabenallee 0471 Grunewaldsee	

Regioner på NUTS III-nivå	Stödberättigade områden		Folkmängd i regionen på NUTS III-nivå i de stödberättigade områdena (antal invånare)
	Hela regionen på NUTS III-nivå, utom	Endast följande områden i regionen på NUTS III-nivå	
Berlin-West, Stadt (forts.)		<i>Zehlendorf:</i> 0491 Berlepschstraße 0493 Schönow 0511 Jagdschloß Grunewald 0512 Pacelliallee 0513 Freie Universität 0521 Schwanenwerder 0532 Am kleinen Wannsee <i>Schöneberg:</i> 0541 John-F.-Kennedy-Platz 0561 Nollendorfplatz 0571 Großgörschenstraße 0581 Tempelhofer Weg 0591 Priesterweg <i>Steglitz:</i> 0622 Rathaus Steglitz 0631 Feuerbachstraße 0632 Carmerplatz 0633 Stadtpark Steglitz 0634 Südende 0642 Bhf. Lichterfelde Süd 0651 Goerzwerke 0661 Unter den Eichen 0662 Carstennstraße 0663 Thuner Platz 0664 Hindenburgdamm 0671 Calandrellistraße 0672 Kaiser-Wilhelm-Straße 0674 Preysingstraße <i>Tempelhof:</i> 0682 Rathaus Tempelhof 0683 Attilaplatz 0691 Platz der Luftbrücke 0692 Gottlieb-Dunkel-Straße 0711 Lankwitzer Straße 0721 Mauserstraße 0731 Kiepertstraße 0732 Waldsassener Straße 0733 Diedersdorfer Weg <i>Neukölln:</i> 0751 Reuterplatz 0761 Roseggerstraße 0771 Grenzallee 0772 Dammweg 0781 Rathaus Neukölln 0782 Thomasstraße 0791 Volkspark Hasenheide 0792 Leinestraße 0801 Gradestraße 0802 Buschkrugbrücke	

Regioner på NUTS III-nivå	Stödberättigade områden		Folkmängd i regionen på NUTS III-nivå i de stödberättigade områdena (antal invånare)
	Hela regionen på NUTS III-nivå, utom	Endast följande områden i regionen på NUTS III-nivå	
Berlin-West, Stadt (forts.)		<i>Reinickendorf:</i> 0841 Flottenstraße 0851 Teichstraße 0852 Schäfersee 0861 Scharnweberstraße 0871 Flughafen Tegel 0881 Borsigdamm 0882 Flohrstraße 0896 Saatwinkel 0961 Hermsdorfer Straße 0962 Lübarser Straße 0964 Tessenowstraße 0971 Breitenbachstraße	
Bremen, Kreisfreie Stadt		<i>stadsdelarna:</i> Häfen Neustadt (området Neuenland) Obervieland (området Habenhausen) Huchting Woltmershausen Hemelingen (området Hemelingen) Walle Gröpelingen Burglesum (området Burg-Grambke) Vegesack Blumenthal <i>områdena:</i> Huckelriede Seehausen Strom Werderland Sankt Magnus	217 249
Gießen, Landkreis		<i>kommun:</i> Gießen (utom den del av stadsdelen Wieseck som avgränsas av Marburger Straße/ Badener Hohl/Hölderlinweg/Am Sandacker/Hangelsteinstraße/Am Urnenfeld – Steinerne Brücke/Ludwig-Richter-Straße)	65 279
Lahn-Dill-Kreis		<i>kommun:</i> Wetzlar (utom distrikten Steindorf, Naunheim, Nauborn och Blasbach)	43 172

Regioner på NUTS III-nivå	Stödberättigade områden		Folkmängd i regionen på NUTS III-nivå i de stödberättigade områdena (antal invånare)
	Hela regionen på NUTS III-nivå, utom	Endast följande områden i regionen på NUTS III-nivå	
Kassel, Kreisfreie Stadt		<i>stadsdelarna:</i> Süsterfeld (utom kvarteren 023–025) inbegripet Wilhelmshöhe-Militärliegenschaften Rothenditmold Nord Philippinenhof Fasanenhof Wesertor Vorderer Westen/Wehlheiden Bettenhausen (utom distrikt Eichwald) inbegripet Forstfeld Waldau Niederzwehren Oberzwehren Unterneustadt	97 301
Hersfeld-Rotenburg	<i>kommunerna:</i> Bad Hersfeld (endast gamla stan i Bad Hersfeld, väster om Friedloser Straße/Bahnhofstraße/Bismarckstraße/Bahnlinie Bad Hersfeld–Alsfeld bis Lutherstraße/Wittastraße/Straße am Kurpark/Bahnlinie Bad Hersfeld–Alsfeld/Am Heyrings området Eichhofsiedlung i Stadt Bad Hersfeld, bostadsområdet Johannesberg i Stadt Bad Hersfeld väster om Buchsbaumweg/Kiefernallee/Landeplatz liksom stadsdelen Petersberg som i sydväst avgränsas av Wippershainer Straße och i nordväst av Friedewalder Straße)		115 683
Kassel, Landkreis		<i>kommunerna:</i> Baunatal (endast stadsdelarna Kirchbauna, Altenbauna/VW-Werk, Rengershausen) Fuldabrück (endast området Bergshausen) Lohfelden (endast Teilgebiet nordväst om Landesstraße L 3203) Bad Emstal Breuna Calden Grebenstein (endast Teilgebiet söder och väster om Bundesstraße B 83, dock utan de distrikt i stadsdelen Burguffeln som avgränsas av B 83/Kreisstraße K 47/Fasanenstraße) Habichtswald Naumburg	55 600

Regioner på NUTS III-nivå	Stödberättigade områden		Folkmängd i regionen på NUTS III-nivå i de stödberättigade områdena (antal invånare)
	Hela regionen på NUTS III-nivå, utom	Endast följande områden i regionen på NUTS III-nivå	
Kassel, Landkreis (forts.)		Schauenburg (endast området Breitenbach) Soehrewald Wolfhagen (utom de distrikt som i norr avgränsas av Landesstraße L 3075/Ehringer Straße/Bruchweg/Siemensstraße/Bundesstraße B 450/Schützeberger Straße/Bahnhofstraße, i sydost av B 450/Magdeburger Straße/Kurfürstenstraße/B 450/Magdeburger Straße, i syd av Ippinghäuser Straße/Worthstraße/Hans-Staden-Straße/Moltkestraße och i sydväst av Hans-Staden-Straße/Bühler Straße) Zierenberg	
Schwalm-Eder-Kreis		<i>kommunerna:</i> Knüllwald Homberg/Efze (endast stadsdelarna Homberg och i Hombergs centrum endast industri-, affärs- och specialbyggnadsområden längs Bundesstraßen B 323 och B 254, Ostpreußen- och Dörnberg-Kaserne och affärsområdena vid Kreisstraße K 36 liksom affärsområdet Holzhausen) Guxhagen Gudensberg Körle Felsberg Melsungen (utom bostadsområdena Galgenberg, Am Hang/Koppenhagen, Huberg, Kesselberg/Sonnenhang/Hopfenort/Schloth, Hessenwinkel/Hombach/Kohlberg, Innenstadt/Schlachthofstraße/Altstadt/Vorstadt i Melsungen centrum) Malsfeld Edermünde Spangenberg Morschen Wabern Borken (endast stadsdelarna i Borken och i Borken centrum området norr om järnvägslinjen, väster om Westrandstraße och öster om Kurt-Schumacher-Anlage) Bad Zwesten Fritzlar (utom det område i centrum som avgränsas av väg L 3214, L 3150 och floden Eder) Niedenstein	98 743

Regioner på NUTS III-nivå	Stödberättigade områden		Folkmängd i regionen på NUTS III-nivå i de stödberättigade områdena (antal invånare)
	Hela regionen på NUTS III-nivå, utom	Endast följande områden i regionen på NUTS III-nivå	
Waldeck-Frankenberg		<i>kommunerna:</i> Bad Wildungen Edertal Waldeck	33 065
Werra-Meißner-Kreis	<i>kommunerna:</i> Eschwege (endast saneringsområdena: I "Hospitalplatz-Hinter den Scheuern", II "Hospitalstraße-Neustadt" och III "Altstadt Eschwege", i Eschwege centrum)		98 529
Braunschweig, Kreisfreie Stadt		<i>stadsdelarna:</i> 39–42 Kralenriede Bienrode Wenden Waggum Stöckheim Leiferde	23 325
Göttingen		<i>kommunerna:</i> EG Adelebsen EG Bovenden (utom: Billingshausen, Eddighausen, Emmenhausen, Spanbeck) Stadt Duderstadt EG Friedland EG Gleichen Stadt Göttingen (utom: Weende-Nord (067) Südliches Ostviertel (015, 026, 028) Geismar-Ost (080, 082, 083)) Stadt Hann. Münden EG Rosdorf (utom: Atzenhausen, Dramfeld, Klein Wiershausen, Lemshausen, Settmarshausen, Sieboldshausen, Volkerode) EG Staufenberg SG Dransfeld SG Gieboldshausen SG Radolfshausen	246 616

Regioner på NUTS III-nivå	Stödberättigade områden		Folkmängd i regionen på NUTS III-nivå i de stödberättigade områdena (antal invånare)
	Hela regionen på NUTS III-nivå, utom	Endast följande områden i regionen på NUTS III-nivå	
Goslar		<i>kommunerna:</i> Stadt Bad Harzburg Stadt Braunlage Stadt Goslar Stadt Langelsheim EG Liebenburg (utom: Dörnten, Groß Döhren, Heißum, Klein Döhren, Klein Mahner, Liebenburg, Neuenkirchen, Ostharingen, Upen) Bergstadt St. Andreasberg Stadt Seesen (utom: Bilderlahe, Bornhausen, Engelade, Herrhausen, Ildehausen, Kirchberg, Mechtshausen) Stadt Vienenburg (utom: Immenrode, Lengde, Lochtum, Weddingen) SG Lutter am Barenberge (utom MG Wallmoden) SG Oberharz GG Harz	141 367
Northeim		<i>kommunerna:</i> Stadt Bad Gandersheim EG Bodenfelde Stadt Dassel Stadt Einbeck utom Kühner Höhe Stadt Hardeggen EG Kalefeld EG Katlenburg-Lindau EG Kreiensen Stadt Moringen EG Nörthen-Hardenberg Stadt Northeim Stadt Uslar GG Solling	146 845

Regioner på NUTS III-nivå	Stödberättigade områden		Folkmängd i regionen på NUTS III-nivå i de stödberättigade områdena (antal invånare)
	Hela regionen på NUTS III-nivå, utom	Endast följande områden i regionen på NUTS III-nivå	
Osterode am Harz		<i>Hela regionen</i>	87 531
Wolfenbüttel		<i>kommunerna:</i> SG Asse SG Oderwald SG Schladen SG Schöppenstedt	36 931
Hameln-Pyrmont		<i>kommunerna:</i> EG Aerzen Stadt Bad Münder (utom: Beber, Brullsen, Böbber, Egestorf, Flegesen, Hamelspringe, Klein Süntel, Luttringhausen, Nienstedt, Rohrsen) Stadt Bad Pyrmont EG Coppenbrügge EG Emmerthal Stadt Hameln (utom: Halvestorf, Haverbeck, Holtensen, Klein Hilligsfeld, Welliehausen) Stadt Hessisch Oldendorf (utom: Barksen, Bensen, Friedrichsburg, Friedrichshagen, Haddessen, Kleinenwieden, Krückeberg, Lachem, Langenfeld, Rumbeck, Segelhorst, Welsede, Wickbolsen, Zersen) EG Salzhemmendorf	149 451

Regioner på NUTS III-nivå	Stödberättigade områden		Folkmängd i regionen på NUTS III-nivå i de stödberättigade områdena (antal invånare)
	Hela regionen på NUTS III-nivå, utom	Endast följande områden i regionen på NUTS III-nivå	
Holzminden		<i>kommunerna:</i> EG Delligsen Stadt Holzminden (endast: Neuhaus, Silberborn, Bülte, Rehweise, Lüchtiger Weg och Stadtmitte) SG Bevern SG Bodenwerder SG Boffzen SG Eschershausen SG Polle SG Stadtoldendorf GG Boffzen, Eimen, Eschershausen, Grünenplan, Holzminden, Marxhausen, Wenzen	66 017
Celle		<i>kommunerna:</i> Stadt Bergen Stadt Celle (utom: Klein-Hehlen-West, Boye, Scheuen, Bostel, Alvern, Lachtehausen, Osterloh) EG Faßberg EG Hambühren EG Hermannsburg EG Unterlüß EG Wietze EG Winsen SG Eschede SG Flotwedel (utom: Bröckel, Langlingenområdena Wiedenrode, Nienhof, Hohnebostel) SG Lachendorf SG Wathlingen	171 036
Cuxhaven		<i>kommunerna:</i> Stadt Cuxhaven (endast: Duhnen, Sahlenburg, Groden, Altenbruch, Lüdingworth, Franzenburg, Gudendorf, Mitte (distrikt 18, 19, 23, 25, 31–36), Döse (distrikt 4, 6))	83 302

Regioner på NUTS III-nivå	Stödberättigade områden		Folkmängd i regionen på NUTS III-nivå i de stödberättigade områdena (antal invånare)
	Hela regionen på NUTS III-nivå, utom	Endast följande områden i regionen på NUTS III-nivå	
Cuxhaven (forts.)		Stadt Langen (endast: Langen, Debstedt, Imsum) EG Loxstedt (endast områdena: Lanhausen, Fleeste, Stotel) EG Nordholz SG Am Dobrock (endast: Neuhaus, Wingst, Belum, Geversdorf) SG Bederkesa (endast: Bad Bederkesa, Flögel, Drangstedt) SG Hadeln (endast Otterndorf) SG Hemmoor (endast Stadt Hemmoor) SG Land Wursten (endast: Dorum, Wremen, Misselwarden, Paddingbüttel)	
Lüneburg, Landkreis		<i>kommunerna:</i> Stadt Bleckede EG Amt Neuhaus SG Dahlenburg	21 454
Uelzen		<i>kommunerna:</i> EG Bienenbüttel Stadt Uelzen (utom distrikt 3, 4, 12, 14, 15, 17, 19, 28–30, 35–39) SG Bevensen SG Bodenteich SG Altes Amt Ebsterf SG Rosche SG Suderburg SG Wresterf	82 287
Delmenhorst, Kreisfreie Stadt		<i>stadsdelarna:</i> Iprump/Stickgras Stickgras/Annenriede Hasport/Annenheide	20 583
Oldenburg (Old.), Kreisfreie Stadt		<i>stadsdelarna:</i> Innenstadt (1d, 1e, 116, 211, 412) Bahnhof (311, 341, 351, 352) Hafen (441, 442) Blankenburg (343, 811, 812) Tweelbäke (821, 923, 962, 9c) Kreyenbrück (125, 192, 516, 913, 915, 917) Wechloy (5c, 624) Dietrichsfeld (641, 642, 634, 651, 672) Etzhorn (681, 711, 713, 7b) Ohmstede (332, 732, 734, 735, 7c)	26 784

Regioner på NUTS III-nivå	Stödberättigade områden		Folkmängd i regionen på NUTS III-nivå i de stödberättigade områdena (antal invånare)
	Hela regionen på NUTS III-nivå, utom	Endast följande områden i regionen på NUTS III-nivå	
Wilhelmshaven, Kreisfreie Stadt	<i>områdena:</i> Voslapp, Fedderwarder Groden, Coldewei, Maadebogen, Europaviertel, Siebethsburg, Villenviertel		61 318
Aurich	<i>kommunerna:</i> Stadt Aurich (endast Kernstadt Aurich) Stadt Norden (endast Kernstadt Norden utom distrikt 1 och 21)		160 440
Cloppenburg		<i>kommunerna:</i> EG Barßel (endast områdena: Barßel-Ost, Barßeler Moor, Harkebrügge, Loher Ostmark/Lohe, Elisabethfehn, Neuland) EG Bösel (endast områdena: Bösel, Petersdorf, Osterloh, Edewechterdamm, Westerloh, Glaßdorf) Stadt Cloppenburg (endast områdena: Emsteker Feld/Lankum, Staatsforsten, Stapelfeld, Cloppenburg-West, Bühren, Ambühren/Schmertheim, Bethen) Stadt Friesoythe (endast områdena: Mittelsten Thüle/Thülsfelde, Edewechterdamm, Augustendorf, Markhausen, Gehlenberg, Friesoythe-Schlingshöhe, Ellerbrock, Kampe/Kamperfehn, Altenoythe, Schwaneburg/Schwaneburger Moor, Neuscharrel)	49 852

Regioner på NUTS III-nivå	Stödberättigade områden		Folkmängd i regionen på NUTS III-nivå i de stödberättigade områdena (antal invånare)
	Hela regionen på NUTS III-nivå, utom	Endast följande områden i regionen på NUTS III-nivå	
Cloppenburg (forts.)		EG Molbergen (endast områdena: Dwergte, Stedingsmühlen, Neumühlen/Resthausen, Stalförden, Molbergen-Ost, Peheim) EG Saterland (endast områdena: Ramsloh, Ramsloh-Ost, Hüllen I och II, Sedelsberg, Bollingen, Scharrel, Strücklingen, Sedelsberger Kolonie, Elisabethfehn-Süd, Utende, Hollen/Hollenermoor)	
Emsland		<i>kommunerna:</i> Stadt Haren (Ems) (endast områdena: Haren, Rütenbrook, Altenberge, Emmeln) Stadt Meppen (endast områdena: Hüntel, Holthausen, Versen) Stadt Papenburg (endast områdena: Aschendorf, Herbrum, Tunxdorf, Nenndorf, Bokel) EG Rhede EG Twist (endast områdena: Twist, Bült, Rühlerfeld) SG Dörpen (endast kommunerna: Dörpen, Kluse, Lehe, Neubörger, Neulehe, Wipplingen)	74 629

Regioner på NUTS III-nivå	Stödberättigade områden		Folkmängd i regionen på NUTS III-nivå i de stödberättigade områdena (antal invånare)
	Hela regionen på NUTS III-nivå, utom	Endast följande områden i regionen på NUTS III-nivå	
Emsland (forts.)		SG Lathen (endast kommunerna: Fresenburg, Lathen, Niederlangen, Oberlangen, Renkenberge) SG Nordhümmeling (endast kommunerna Bockhorst, Esterwegen) SG Sögel (endast kommunen Sögel utom Elsten) SG Werlte (endast kommunen Werlte utom områdena Wehm, Wieste, Bockholte)	
Friesland		<i>Hela regionen</i>	99 419
Leer		<i>Hela regionen</i>	157 051
Wesermarsch		<i>kommunerna:</i> EG Berne Stadt Brake (endast områdena: Brake-Hafen, Brake-West, Brake-Süd, Brake-Nord, Golzwarden, Hammelwarder Außendeich, Braker Weserdeich) EG Butjadingen Stadt Elsfleth EG Jade EG Lemwerder Stadt Nordenham (endast områdena: Abbehausen, Einswarden, Esensham, Friedrich-August-Hütte, Schweewarden, Nordenham Zentrum, Ellwürden Zentrum) EG Ovelgönne EG Stadland	68 011
Wittmund		<i>Hela regionen</i>	56 057

Regioner på NUTS III-nivå	Stödberättigade områden		Folkmängd i regionen på NUTS III-nivå i de stödberättigade områdena (antal invånare)
	Hela regionen på NUTS III-nivå, utom	Endast följande områden i regionen på NUTS III-nivå	
Wesel		<i>kommunerna:</i> Stadt Dinslaken (utom: Eppinghoven Bruch/Feldmark Oberlohberg Grafschaft) Stadt Hünxe Stadt Kamp-Lintfort (utom: Niersenbruch Saalhoff) Stadt Moers (utom: Asberg Schwafheim Kapellen-Mitt. Achterathsfeld Holderberg Vennikel Moers-Mitte-Süd Scherpenberg) Stadt Neukirchen-Vluyn Stadt Rheinberg Stadt Voerde (utom: Götterswickerhamm Mehrum Ork Voerde-Süd Spellen)	248 459
Heinsberg		<i>kommunerna:</i> Stadt Geilenkirchen Stadt Hückelhoven Stadt Übach-Palenberg Stadt Wassenberg Stadt Wegberg (endast Wildenrath)	105 861
Warendorf		<i>kommunen:</i> Stadt Ahlen	55 723
Hamm, Kreisfreie Stadt		<i>stadsdelarna:</i> Mitte Uentrop (utom: kvarter 212–219, 221–228) Rhynern (utom kvarter 313, 314, 322–329, 332–335, 337, 338) Pelkum (utom: kvarter 421–423, 427, 431–437) Herringen Bockum-Hövel (utom: kvarter 611, 614, 615, 621–624, 644–647, 651–656, 661–666) Heessen (utom: kvarter 731, 733–737, 738, 742–746)	112 064

Regioner på NUTS III-nivå	Stödberättigade områden		Folkmängd i regionen på NUTS III-nivå i de stödberättigade områdena (antal invånare)
	Hela regionen på NUTS III-nivå, utom	Endast följande områden i regionen på NUTS III-nivå	
Unna		<i>kommunerna:</i> Stadt Bergkamen Stadt Bönen Stadt Kamen Stadt Lünen Stadt Selm (endast Selm-Mitte (distrikten 70, 80, 90, 100, 110, 120, 130) och Bork-Cappenberg) Stadt Werne (endast distrikten: 30, 40, 50, 60, 70, 110, 160)	240 755
Zweibrücken, Kreisfreie Stadt		<i>Hela regionen</i>	35 885
Donnersbergkreis		<i>kommunerna:</i> Eisenberg Kerzenheim VG Winnweiler	25 250
Kaiserslautern, Landkreis		<i>kommunerna:</i> VG Bruchmühlbach-Miesau VG Enkenbach-Alsenborn Fischbach VG Landstuhl VG Otterbach VG Otterberg VG Ramstein-Miesenbach VG Weilerbach	92 533
Kusel		<i>kommunerna:</i> Föckelberg Neunkirchen am Potzberg Oberstaufenchbach Rammelsbach Rutsweiler am Glan Glan-Münchweiler Matzenbach Rehweiler Haschbach am Remigiusberg Theisbergstegen	7 237
Südwestpfalz		<i>Hela regionen</i>	105 843

Regioner på NUTS III-nivå	Stödberättigade områden		Folkmängd i regionen på NUTS III-nivå i de stödberättigade områdena (antal invånare)
	Hela regionen på NUTS III-nivå, utom	Endast följande områden i regionen på NUTS III-nivå	
Neunkirchen		<i>kommunerna:</i> Stadt Neunkirchen (stadsdelarna: Innenstadt Wellesweiler Heinitz Sinnerthal Wiebelskirchen) Stadt Ottweiler (Stadtteil Ottweiler) Gemeinde Merchweiler Gemeinde Spiesen-Elversberg Gemeinde Illingen (områdena: Uchtelfangen Illingen) Gemeinde Schiffweiler (områdena: Heiligenwald Landsweiler)	97 844
Saarlouis		<i>kommunerna:</i> Gemeinde Überherrn Gemeinde Bous Gemeinde Ensdorf Gemeinde Schwalbach Stadt Saarlouis (stadsdelarna: Roden Lisdorf Neuforweiler) Gemeinde Saarwellingen Stadt Dillingen (stadsdelarna: Pachten Pachtener Heide (Dill. Nord) Innenstadt Überm Berg) Gemeinde Rehlingen-Siersburg (områdena: Rehlingen Siersburg) Gemeinde Wadgassen (område Hostenbach)	104 408
Saarpfalz-Kreis		<i>kommunerna:</i> Stadt St. Ingbert (stadsdelarna: St. Ingbert-Mitte Rohrbach) Gemeinde Kirkel (områdena: Kirkel-Neuhäusel Limbach) Stadt Bexbach (stadsdelarna: Bexbach Oberbexbach Niederbexbach)	55 625

Regioner på NUTS III-nivå	Stödberättigade områden		Folkmängd i regionen på NUTS III-nivå i de stödberättigade områdena (antal invånare)
	Hela regionen på NUTS III-nivå, utom	Endast följande områden i regionen på NUTS III-nivå	
Sankt Wendel		<i>kommunen:</i> Stadt St. Wendel (stadsdelarna: St. Wendel Bliesen Winterbach Niederlinxweiler Oberlinxweiler)	19 239
Flensburg, Kreisfreie Stadt		<i>stadsdelarna:</i> St. Nikolai – 011 St. Marien – 012 Nordertor – 013 Museum – 014 Duburg – 021 Nord – 022 Kreuz – 031 Galwik – 032 Ostseebad – 034 Katharinenhof – 035 Norderallee – 045 Kaserne – 046 Bellevue – 047 Hospital – 048 Diako – 049 Friedenshügel – 053 Wilhelminental – 054 Gewerbe West – 056 Reepschlägerbahn – 058 Schützenkuhle – 059 Sophienhof – 061 Schäferhaus – 062 Martinsberg – 071 Rude – 072 Peelwatt – 073 Achter de Möhl – 081 Sünderup – 083 Löwenberg – 084 St. Johannis – 091 St. Jürgen – 092 Bremerplatz – 095 Lautrupstal – 096 Blasberg – 101 Friholt II – 104 Nordstraße – 105 Stützpunkt – 111 Friholt I – 116 Fahrensodde – 117 Tarp-Südwest – 132	36 867

Regioner på NUTS III-nivå	Stödberättigade områden		Folkmängd i regionen på NUTS III-nivå i de stödberättigade områdena (antal invånare)
	Hela regionen på NUTS III-nivå, utom	Endast följande områden i regionen på NUTS III-nivå	
Dithmarschen		<i>Hela regionen</i>	135 773
Ostholstein		<i>kommunerna:</i> Burg a. F., Stadt Westfehmar Landkirchen a. Fehmarn Bannedorf a. Fehmarn Grömitz Grube Riepsdorf Dahme Kellenhusen (Ostsee) Heiligenhafen, Stadt Großenbrode Lensahn Harmsdorf Damlos Kabelhorst Beschendorf Manhagen Neustadt i. H., Stadt Schashagen Altenkrempe Sierksdorf Oldenburg i. H., Stadt Göhl Heringsdorf Neukirchen Gremersdorf Wangels Ratekau Schönwalde am Bungsberg Kasseedorf Timmendorfer Strand Scharbeutz Süsel	123 850
Pinneberg		<i>kommunen:</i> Helgoland	1 624
Plön		<i>kommunerna:</i> Lütjenburg, Stadt Klamp Blekendorf Helmstorf Panker Tröndel	20 181

Regioner på NUTS III-nivå	Stödberättigade områden		Folkmängd i regionen på NUTS III-nivå i de stödberättigade områdena (antal invånare)
	Hela regionen på NUTS III-nivå, utom	Endast följande områden i regionen på NUTS III-nivå	
Plön (forts.)		Giekau Dannau Högsdorf Kletkamp Hohwacht (Ostsee) Behrendorf (Ostsee) Selent Martensrade Mucheln Lammershagen Fargau-Pratjau Hohenfelde Kirchnüchel Köhn Schwartbuck	
Rendsburg-Eckernförde		<i>kommunerna:</i> Hanerau-Hademarschen Bendorf Bornholt Beldorf Steenfeld Oldenbüttel Tackesdorf Haale Lütjenwestedt Seefeld Gokels Thaden Hohn Königshügel Christiansholm Friedrichsholm Friedrichsgraben Sophienhamm Bargstall Elsdorf-Westernmühlen Hamdorf Prinzenmoor Breiholz Lohe-Föhrden	15 946
Schleswig-Flensburg		<i>Hela regionen</i>	192 895
Steinburg		<i>kommunen:</i> Büttel	45